

RP 123/2026 rd

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om upphävande av vissa bestämmelser i företags- och organisationsdatalagen, 3 § 3 mom. 11 punkten och 5 § 26 punkten i lagen om Finansinspektionen samt 1 § 7 punkten underpunkt f och 10 § 11 punkten i lagen om Finansinspektionens tillsynsavgifter

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås det att bestämmelserna om den internationella identifieringskoden för juridiska personer, det vill säga LEI-koden, i företags- och organisationslagen, i lagen om Finansinspektionen och i lagen om Finansinspektionens tillsynsavgifter upphävs. Enligt förslaget ska Patent- och registerstyrelsen i fortsättningen inte längre ge LEI-koder, som juridiska personer behöver när de bedriver värdepappershandel. Identifieringskoden ska därefter sökas hos andra tjänsteleverantörer som ger identifieringskoder. Administrationen av de identifieringskoder som Patent- och registerstyrelsen tidigare gett överförs till de andra tjänsteleverantörerna.

Dessutom föreslås det att Finansinspektionens lagstadgade myndighetsuppgifter i anslutning till LEI-koder slopas eftersom tillsynen över och styrningen av de tjänsteleverantörer som ger LEI-koder handhas av organisationen Global Legal Entity Identifier Foundation, det vill säga GLEIF som förvaltar LEI-systemet.

Propositionen är en del av de anpassningsåtgärder inom de offentliga finanserna genom vilka myndigheternas lagstadgade uppgifter minskas.

Lagen avses träda i kraft omkring två år efter att den har antagits och blivit stadfäst.

INNEHÅLL

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL	1
MOTIVERING.....	3
1 Bakgrund och beredning.....	3
1.1 Bakgrund.....	3
1.2 Beredning.....	3
2 Nuläge och bedömning av nuläget	3
2.1 Utfärdande av LEI-koder som myndighetsuppgift	3
2.2 Finansinspektionens myndighetsuppgifter i anslutning till LEI-koder	7
2.3 Bedömning av nuläget	8
2.3.1 Utfärdande av LEI-koder som myndighetsuppgift.....	8
2.3.2 Finansinspektionens myndighetsuppgifter i anslutning till LEI-koder	8
3 Målsättning	9
4 Förslagen och deras konsekvenser	9
4.1 De viktigaste förslagen	9
4.2 De huvudsakliga konsekvenserna.....	9
4.2.1 Ekonomiska konsekvenser.....	9
4.2.2 Konsekvenser av ändringarna i informationshanteringen	16
5 Alternativa handlingsvägar.....	18
5.1 Handlingsalternativen och deras konsekvenser	18
5.2 Lagstiftning och andra handlingsmodeller i utlandet	18
6 Remissvar	19
7 Specialmotivering.....	24
8 Ikraftträdande	26
9 Förhållande till grundlagen samt lagstiftningsordning.....	27
9.1 Slopandet av utfärdande av LEI-koder	27
9.2 Elektroniska tjänster	27
9.3 LEI-kodens offentlighet.....	28
9.4 Språk som används vid ansökan om LEI-kod	28
9.5 Rättsskyddet.....	29
LAGFÖRSLAG.....	30
Lag om upphävande av vissa bestämmelser i företags- och organisationsdatalagen, 3 § 3 mom. 11 punkten och 5 § 26 punkten i lagen om Finansinspektionen samt 1 § 7 punkten underpunkt f och 10 § 11 punkten i lagen om Finansinspektionens tillsynsavgifter.....	30

MOTIVERING

1 Bakgrund och beredning

1.1 Bakgrund

Som en del av anpassningsåtgärderna inom de offentliga finanserna har arbets- och näringsministeriet bett de myndigheter som hör till ministeriets ansvarsområde att kartlägga sådana uppgifter som man skulle kunna avstå från genom ändringar i lagstiftningen. Patent- och registerstyrelsen (nedan även *registermyndigheten*) har som en sådan uppgift identifierat uppgiften att utfärda och administrera den internationella identifieringskoden för juridiska personer (Legal Entity Identifier), nedan *LEI-koden*. Juridiska personer behöver LEI-koden när de bedriver värdepappershandel. Koden kan också utfärdas av en privat tjänsteleverantör. Sådana leverantörer finns redan i Finland. Om Patent- och registerstyrelsen inte längre har uppgiften att utfärda och administrera LEI-koder, ska även finländska juridiska personer i fortsättningen ansöka om koden hos privata tjänsteleverantörer, vilket är fallet redan nu i de flesta länder där LEI-kod krävs.

1.2 Beredning

Propositionen har beretts som tjänsteuppdrag vid arbets- och näringsministeriet.

Utkastet till proposition var på remiss den 11 december 2025–2 februari 2026.. Utlåtanden begärdes av Ammattitilintarkastajat - Yrkesrevisorit r.y., Finlands näringsliv rf, Finanssiala ry, Finansinspektionen, Juristiliitto - Juristförbundet ry, Centralhandelskammaren, jord- och skogsbruksministeriet, Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto MTK ry, Mikro- och ensamföretagare rf, justitieministeriet, Osuuskuntien Keskusjärjestö Pellervo, Patent- och registerstyrelsen, Familjeföretagens förbund rf, Polisstyrelsen, Finlands Advokater, Ekonomiadministrationsförbundet i Finland rf, Finlands Revisorit rf, Företagarna i Finland rf, finansministeriet och Skatteförvaltningen.

Utlåtanden om propositionen lämnades av justitieministeriet, finansministeriet, Finansinspektionen, Patent- och registerstyrelsen, Finlands näringsliv rf, Finanssiala ry, Centralhandelskammaren och Företagarna i Finland rf. Därutöver meddelade fyra remissinstanser att de inte hade något att anföra om utkastet till proposition.

Utkastet har granskats av laggranskningen vid justitieministeriet.

Beredningsunderlaget till propositionen finns tillgängligt i den offentliga tjänsten på adressen <https://valtioneuvosto.fi/sv/projekt> med identifieringskoden TEM107:00/2025.

2 Nuläge och bedömning av nuläget

2.1 Utfärdande av LEI-koder som myndighetsuppgift

I 9 a § i företags- och organisationsdatalagen (244/2001) föreskrivs det att en registreringskyldig ges en LEI-kod för juridiska personer på dennes ansökan. Koden utfärdas av Patent- och registerstyrelsen, som med stöd av 4 § 2 mom. 12 punkten i företags- och organisationsdatalagen för in koden i företags- och organisationsdatasystemet. Med registreringskyldig avses i företags- och organisationsdatalagen juridiska personer som ska registreras i företags- och organisationsdatasystemet. Den juridiska personens LEI-kod registreras också i företags- och organisationsdatasystemet. LEI-koden definieras i 2 § 8

punkten i företags- och organisationsdatalagen. Enligt definitionen avses med *internationell identifieringskod för juridiska personer* en identifikation som ska ges varje registreringsskyldig på ansökan och som specificerar denne och består av en alfanumerisk kod bestående av 20 tecken.

Utfärdandet av LEI-koder ålades Patent- och registerstyrelsen 2014. I den proposition som gällde detta, RP 94/2013 rd¹, konstaterades bland annat följande:

Med internationella identifieringskoder för juridiska personer (Legal Entity Identifier LEI) avses det globala system för identifieringskoder (Legal Entity Identifier System) som upprättats i samråd mellan olika myndigheter och upprätthålls av kommittén för övervakning av internationella identifieringskoder för juridiska personer. Syftet är bl.a. att göra det möjligt att med hjälp av särskilda koder identifiera finansmarknadsaktörer samt alla företag och organisationer som använder derivatkontrakt. Genom att kodsystemet tas i bruk globalt och myndigheterna får information om avtalsparter som handlar med finansiella instrument kommer transparensen på finansmarknaden att förbättras avsevärt. Övervakningskommittén (Legal Entity Identifier Regulatory Oversight Committee) som består av myndigheter från olika håll i världen, koordinerar och styr kodsystemet och ibrukttagandet av det. Syftet är att skapa ett internationellt nätverk av lokala enheter som beviljar nationella koder för juridiska personer. Inom EU kommer sådana verksamhetsenheter att i inledningsskedet inrättas på basis av öppen konkurrens, genom försorg av både enskilda aktörer och myndigheter. I Finland kommer Patent- och registerstyrelsen, efter att den godkänts av övervakningskommittén, att verka som den lokala enhet som beviljar koder och upprätthålls av myndigheterna. Patent- och registerstyrelsen ska enligt förslaget registrera de koder för juridiska personer som beviljas företag och organisationer. Detta innebär dock inte ensamrätt att bevilja koder i Finland. Koder beviljas på ansökan alla finländska företag och organisationer. Patent- och registerstyrelsen kan ta ut fastställda avgifter för sina prestationer. Dessutom föreslås det att Finansinspektionen ska få i uppgift att verka som nationell koordinerande myndighet med avseende på kodsystemet.

Ibrukttagandet av det globala kodsystemet är inte baserat någon enhetlig internationell reglering eller på något internationellt avtal, utan på rekommendationer av G20-ländernas finansministrar och centralbankschefer rekommendationer samt av organet för finansiell stabilitet 2012. När det gäller EU-lagstiftning kan nämnas bl.a. genomförandeförordningen (EU) nr 1247/2012 om fastställande av tekniska genomförandestandarder för form och frekvens för rapportering om handel till transaktionsregister. Enligt genomförandeförordningens artikel 3 ska en rapporteringsskyldig motpart använda en internationell identifieringskod, vilket indirekt förutsätter att motparten skaffar en sådan av en enhet som beviljar identifieringskoder. Användningsområdet när det gäller identifieringskoder för juridiska personer väntas växa till följd av de pågående lagrevideringar som gäller handel med finansiella instrument och förutsättningarna för kreditinstitutsverksamhet.

Eftersom det för en stor del av de företag som är verksamma på finansmarknaden samt för alla andra företag och organisationer som använder derivatkontrakt kommer att bli nödvändigt att använda koder föreslås att det också i Finland ska finnas en myndighet som är behörig att bevilja internationella identifieringskoder för juridiska personer.

¹ Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagstiftning om förvaltare av alternativa investeringsfonder, RP 94/2013 rd

Från effektivitetssynpunkt är det skäl att Patent- och registerstyrelsen sköter uppgiften, vid sidan av företags- och organisationsdatasystemet, informationen till myndigheterna och allmänheten samt bekämpandet av grå ekonomi. I det sammanhanget är det också möjligt att i tillräcklig utsträckning förvissa sig om den aktörs tillförlitlighet som beviljar koder samt om dennas möjligheter att producera högklassiga tjänster också på internationell nivå. Kodernas officiella karaktär innebär dessutom att det med tanke på finansmarknadens transparens är motiverat att kodsystemet sköts i anslutning till det nationella öppna systemet för företags- och organisationsinformation.

Identifieringskoderna för juridiska personer kommer sannolikt att i första hand användas för identifiering av företag och organisationer som är verksamma på finansmarknaden. Av denna anledning föreslås det att Finansinspektionen ska verka som nationell koordinerande myndighet i samarbete med Patent- och registerstyrelsen, på så sätt att de nämnda myndigheterna i samråd följer den internationella utvecklingen av identifieringskodsystemet. Finansinspektionen ska delta i det internationella myndighetssamarbetet medan Patent- och registerstyrelsen ska utveckla de nationella datasystemen och förfarandena. Finansinspektionen kan också vid behov utfärda anvisningar om förfarandet för beviljande av identifieringskoder. Beviljandet av identifieringskoder för juridiska personer och myndighetsuppgifterna i anslutning till det internationella systemet innebär att såväl Finansinspektionen som Patent- och registerstyrelsen åläggs nya uppgifter.

När det föreskrevs att utfärdandet av LEI-koder ska vara Patent- och registerstyrelsens uppgift, var det ännu inte obligatoriskt för juridiska personer att använda koden. Situationen har förändrats sedan dess och en juridisk person ska sedan 2018 ha en LEI-kod om den juridiska personen bedriver handel med börsaktier, ETF-fondandelar, andra börsnoterade värdepapper eller derivat. Bestämmelser om skyldigheten att använda koden ingår i EU-lagstiftningen om värdepapper (MiFID II², MiFIR³ och EMIR⁴). Koden används i rapporteringen till Finansinspektionen om handel med finansiella instrument och i EMIR-rapporteringen om derivathandel. I den ovannämnda EU-lagstiftningen om värdepapper och i den nationella lagstiftningen, såsom lagen om handel med finansiella instrument (1070/2017) och lagen om investeringstjänster (747/2012), används om LEI-koden benämningen identifieringskod för juridiska personer.

Enligt EU:s förordning om värdepapperscentraler ska en värdepapperscentral kräva av emittenter att de anskaffar och till värdepapperscentralen lämnar in en giltig identifieringskod för juridiska personer (LEI-kod)⁵. I ESAP-förordningen⁶ föreskrivs det om inrättande av en europeisk gemensam åtkomstpunkt. I förordningen åläggs insamlingsorganen en skyldighet att

² [Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/65/EU av den 15 maj om marknader för finansiella instrument och om ändring av direktiv 2002/92/EG och av direktiv 2011/61/EU](#), artikel 87a

³ [Europaparlamentets och rådets förordning \(EU\) nr 600/2014 av den 15 maj 2014 om marknader för finansiella instrument och om ändring av förordning \(EU\) nr 648/2012](#), artikel 26

⁴ [Europaparlamentets och rådets förordning \(EU\) nr 648/2012 av den 4 juli 2012 om OTC-derivat, centrala motparter och transaktionsregister](#), artikel 9

⁵ [Europaparlamentets och rådets förordning \(EU\) nr 909/2014 av den 23 juli 2014 om förbättrad värdepappersavveckling i Europeiska unionen och om värdepapperscentraler samt ändring av direktiv 98/26/EG och 2014/65/EU och förordning \(EU\) nr 236/2012](#), artikel 29.1a

⁶ [Europaparlamentets och rådets förordning \(EU\) 2023/2859 av den 13 december 2023 om inrättande av en europeisk gemensam åtkomstpunkt som ger centraliserad tillgång till allmänt tillgänglig information som är relevant för finansiella tjänster, kapitalmarknader och hållbarhet](#),

i metadata ange en eventuell identifieringskod för juridiska personer⁷. I ett elektroniskt intyg om skatterättslig hemvist (eTRC-intyg) enligt FASTER-direktivet kan LEI-koden användas som identifieringsuppgift⁸. I EU-förordningen om betalningsuppgifter föreskrivs det om de uppgifter som ska åtfölja överföringar av medel och kryptotillgångar. Till dessa uppgifter hör också LEI-koden, om betalaren eller betalningsmottagaren har en sådan⁹. Utifrån förordningen om betalningsuppgifter har myndigheterna behov av att omedelbart och ofiltrerat få uppgifter om innehavarna av både avsändarens och mottagarens LEI-koder till exempel vid bekämpning av penningtvätt.

Av den ovannämnda regeringspropositionen RP 94/2013 rd framgår att utfärdandet av LEI-koder inte är bundet till myndighetsverksamhet, utan att också en privat tjänsteleverantör kan utfärda koderna. I Finland utfärdas LEI-koder dock också av Patent- och registerstyrelsen, som uppger att dess ”marknadsandel” är 85 procent av alla LEI-koder som utfärdats till finländska sammanslutningar och, i fråga om aktiva koder, 90 procent. Enligt Patent- och registerstyrelsen administrerar ämbetsverket för närvarande cirka 36 900 aktiva LEI-koder¹⁰. I Europa utfärdas LEI-koder av myndigheter utöver i Finland också i Frankrike, Nederländerna, Italien, Spanien och Schweiz. I de övriga nordiska länderna utfärdar myndigheterna inte LEI-koder.

På nätet finns flera privata tjänsteleverantörer hos vilka LEI-kod kan sökas på finska. Juridiska personer som är registrerade i Finland har möjlighet att ansöka om LEI-kod på svenska hos åtminstone en tjänsteleverantör (nordlei.org)¹¹. Organisationen GLEIF¹² sköter ackrediteringen av LEI-utfärdare och enligt den förteckning som finns på organisationens webbplats får utöver Patent- och registerstyrelsen över tio ackrediterade tjänsteleverantörer¹³ utfärda LEI-koder i Finland.

Patent- och registerstyrelsens hanterings- och e-tjänstsystem för LEI-koder är föråldrat och behöver förnyas för att utfärdandet av LEI-koder ska uppfylla GLEIF:s krav. Behovet är kritiskt och för detta ändamål har Patent- och registerstyrelsen inlett konkurrensutsättningen av en ny plattform, där även hanterings- och e-tjänstsystemet för LEI-koder genomförs. Det bör dock noteras att utöver systemet för LEI-koder ska också andra lösningar genomföras på plattformen,

⁷artiklarna 5.12 b iii, 7.3 b och 7.4 b i ESAP-förordningen

⁸ Rådets direktiv (EU) 2025/50 av den 10 december 2024 om snabbare och säkrare skattelättnad för överskjutande källskatt, artikel 4.2 b

⁹ [Europaparlamentets och rådets förordning \(EU\) 2023/1113 av den 31 maj 2023 om uppgifter som ska åtfölja överföringar av medel och vissa kryptotillgångar och ändring av direktiv \(EU\) 2015/849](#), artiklarna 4 och 14

¹⁰ Passiva koder medräknade är antalet LEI-koder som administreras av Patent- och registerstyrelsen cirka 43 500.

¹¹ I samband med den fortsatta beredningen av propositionen uppgav en annan privat tjänsteleverantör att den har beredskap att i fortsättningen producera tjänsten på både finska och svenska.

¹²GLEIF (Global Legal Entity Identifier Foundation) är en icke-vinstdrivande stiftelse som inrättades 2014 av rådet för finansiell stabilitet (FSB, Financial Stability Board). FSB startade LEI-systemet ursprungligen på initiativ av G20-länderna. GLEIF administrerar det världsomfattande LEI-systemet (GLEIS). Bland annat ackrediterar GLEIF lokala registerförare att utfärda LEI-koder och upprätthåller en avgiftsfri LEI-databas.

¹³ Utöver Patent- och registerstyrelsen får sammanlagt 13 andra tjänsteleverantörer utfärda LEI-koder till finländska juridiska personer. Av dessa tjänsteleverantörer är alla utom en företag som är registrerade i Finland. Källa <https://www.gleif.org/en/organizational-identity/get-an-lei-find-lei-issuing-organizations>, refererat 31.10.2025.

och plattformen kommer enligt Patent- och registerstyrelsen att skapas oberoende av om ämbetsverkets uppgift att utfärda LEI-koder kvarstår eller inte.

2.2 Finansinspektionens myndighetsuppgifter i anslutning till LEI-koder

Enligt 3 § 3 mom. 11 punkten i lagen om Finansinspektionen (878/2008), ska Finansinspektionen sköta myndighetsuppgifterna i samband med det internationella systemet med identifieringskoder för juridiska personer och delta i annat myndighetssamarbete som gäller det. I 5 § i den lagen föreskrivs det om andra finansmarknadsaktörer enligt lagen. Med andra finansmarknadsaktörer avses enligt 5 § 26 punkten också den som i Finland beviljar identifieringskoder för juridiska personer enligt det internationella systemet med identifieringskoder för juridiska personer. Enligt 1 § 7 punkten underpunkt f i lagen om Finansinspektionens tillsynsavgifter (1209/2023) är den som i Finland beviljar internationella identifieringskoder för juridiska personer enligt det internationella systemet med identifieringskoder för juridiska personer skyldig att betala tillsynsavgift till Finansinspektionen. I 10 § 11 punkten i den lagen föreskrivs det att i fråga om aktörer som i Finland beviljar internationella identifieringskoder för juridiska personer enligt det internationella systemet med identifieringskoder för juridiska personer är grundavgiften 10 000 euro.

I den detaljmotivering till 3 § 3 mom. 11 punkten i lagen om Finansinspektionen som ingår i ovan nämnda regeringsproposition RP 94/2013 rd konstateras följande:

Det är Finansinspektionens uppgift att sköta myndighetsuppgifterna i samband med det internationella systemet med identifieringskoder för juridiska personer och delta i övrigt myndighetssamarbete gällande det. Skötseln av dessa uppgifter förutsätter att man följer med utvecklingen gällande det internationella systemet med identifieringskoder för juridiska personer som avses i 2 § 8 mom. i företags- och organisationsdatalagen och deltar i myndighetssamarbete gällande det tillsammans med Patent- och registerstyrelsen. Skötseln av uppgiften förutsätter också att man till att börja med ansluter sig till tillsynskommittén och sköter förfarandet för ackreditering av lokala verksamhetsenheter. Finansinspektionen ska delta i övrigt myndighetssamarbete gällande det internationella systemet med identifieringskoder för juridiska personer i den utsträckning som skötseln av uppgiften förutsätter. Som samordnande myndighet ska Finansinspektionen vid behov ge anvisningar till de lokala verksamhetsenheter som beviljar identifieringskoder i Finland samt försäkra sig om att deras verksamhet är tillförlitlig. Finansinspektionen ska också se till att de lokala verksamhetsenheterna vid beviljandet av identifieringskoder iakttar de rekommendationer och förfaranden som fastställts inom det internationella samarbetet samt samla in uppgifter av verksamhetsenheterna och utarbeta bedömningar för tillsynskommittén.

I detaljmotiveringen till 5 § 26 punkten i lagen om Finansinspektionen i samma regeringsproposition anges följande:

Till paragrafen fogas en ny 26 punkt, enligt vilken med annan finansmarknadsaktör ska avses den som i Finland beviljar identifieringskoder för juridiska personer enligt det internationella systemet med identifieringskoder för juridiska personer, dvs. verkar som inom systemet med identifieringskoder ackrediterad lokal verksamhetsenhet. En sådan ska i Finland vara åtminstone Patent- och registerstyrelsens lokala verksamhetsenhet som beviljar i 2 § 8 mom. i företags- och organisationsdatalagen avsedda internationella identifieringskoder för juridiska personer. Det är nödvändigt att en lokal verksamhetsenhet fastställs som annan finansmarknadsaktör, eftersom den nya uppgift

som föreslås för Finansinspektionen i 3 § 3 mom. 11 punkten till exempel förutsätter säkerställande av att den lokala verksamhetsenheten i sin verksamhet iakttar internationellt godkända standarder och förfaranden vid beviljandet av identifieringskoder för juridiska personer.

2.3 Bedömning av nuläget

2.3.1 Utfärdande av LEI-koder som myndighetsuppgift

När uppgiften att utfärda LEI-koder anvisades Patent- och registerstyrelsen motiverades det med att det skapar effektivitetsvinster som främjar informationen till myndigheterna och allmänheten samt bekämpningen av grå ekonomi och att det i det sammanhanget också är möjligt att i tillräcklig utsträckning förvissa sig om tillförlitligheten hos den aktör som utfärdar koder samt om dennas möjligheter att producera högklassiga tjänster också på internationell nivå. I de övriga nordiska länderna har man stannat för en annorlunda lösning så att alla tjänsteleverantörer är privata.

På det sätt som framgår ovan utfärdar Patent- och registerstyrelsen största delen av LEI-koderna till finländska juridiska personer, och med beaktande av Patent- och registerstyrelsens marknadsandel tillhandahåller privata tjänsteleverantörer i Finland inte koderna i samma omfattning som i länder där koderna inte utfärdas av en myndighet. En situation där Patent- och registerstyrelsen inte längre utfärdar LEI-koder medför naturligtvis att de privata tjänsteleverantörerna kundkrets utvidgas. I princip har privata tjänsteleverantörer då incitament att erbjuda LEI-koder i större utsträckning än för närvarande också på svenska.

När LEI-koderna var nya och det inte fanns några aktörer som var verksamma på marknadsvillkor, var det motiverat att Patent- och registerstyrelsen anförtroddes uppgiften att utfärda LEI-koder. Med beaktande av att användningen av koderna har blivit etablerad och att det finns privata tjänsteleverantörer kan det i inte längre på samma sätt anses nödvändigt att uppgiften sköts av Patent- och registerstyrelsen. Ur företagets synvinkel har dock Patent- och registerstyrelsen, med beaktande av dess marknadsandel, ansetts vara en stabil tjänsteleverantör. Patent- och registerstyrelsen kommer att anvisas eller planeras få flera nya uppgifter, varvid det är motiverat att särskilt bedöma om skötseln av sådana tjänster som kan produceras också på annat sätt ska fortsätta.

Om Patent- och registerstyrelsen fortsättningsvis ska sköta uppgiften förutsätter det att ämbetsverket förvaltar och utvecklar hanterings- och e-tjänstsystemet. Dessutom bör systemet förnyas 2026 så att det nya systemet är i bruk vid ingången av 2027. Verksamheten har något så när motsvarat kostnaderna, vilket innebär att verksamheten inte i sig belastar ekonomin, men den stöder inte heller ekonomiskt Patent- och registerstyrelsens verksamhet. Till utfärdandet av LEI-koder hänför sig ett eskaleringsförfarande vid olika störningar i utfärdandet och administrationen av koderna, vilket binder myndighetens resurser.

2.3.2 Finansinspektionens myndighetsuppgifter i anslutning till LEI-koder

LEI-utfärdarna står under tillsyn, och vem som helst kan således inte vara utfärdare. GLEIF har en central roll i tillsynen. Enligt lagen om Finansinspektionen fullgör Finansinspektionen sina lagstadgade uppgifter genom att sköta myndighetsuppgifterna i samband med det internationella systemet med identifieringskoder för juridiska personer och delta i annat myndighetssamarbete som gäller det. Enligt samma lag avses med andra finansmarknadsaktörer den som i Finland beviljar identifieringskoder för juridiska personer enligt det internationella systemet med identifieringskoder för juridiska personer.

Finansinspektionen har i sitt utlåtande om utkastet till proposition föreslagit att det i den fortsatta beredningen av propositionen tas in ett förslag enligt vilket Finansinspektionens lagstadgade uppgifter i anslutning till LEI-koder upphör.

Enligt Finansinspektionen har den motivering som ligger till grund för den uppgift som ålagts Finansinspektionen blivit föråldrad. I oktober 2015 omorganiserades det internationella systemet med identifieringskoder för juridiska personer så att GLEIF tog det centrala ansvaret för att instruera och övervaka de verksamhetsenheter som beviljar identifieringskoder. Efter ändringen upphörde de nationella myndigheternas roll som övervakare av verksamhetsenheterna i praktiken helt och hållet, och övervakningen överfördes så att den sköts centralt av GLEIF. Efter det har Finansinspektionens verksamhet i huvudsak begränsats till deltagande i myndighetssamarbetet inom ROC (The Regulatory Oversight Committee). I samarbetsorganet är dock inte övervakare från alla länder representerade – till exempel deltar inte alla nordiska länder. Därför är deltagandet i ROC:s verksamhet till sin karaktär sådant internationellt myndighetssamarbete i fråga om vilket Finansinspektionen i sitt utlåtande anser att den själv kan besluta om huruvida det ska fortsätta, utan någon separat lagstadgad skyldighet.

3 Målsättning

Syftet med propositionen är att Patent- och registercentralens uppgift som LEI-utfärdare upphör. Utfärdandet och administrationen av de nödvändiga LEI-koderna för juridiska personer kan skötas av privata tjänsteleverantörer och kan således inte anses höra till Patent- och registerstyrelsens kärnuppgifter. Detta gör det möjligt att inte förnya hanterings- och e-tjänstsystemet, och i fortsättningen behöver det inte anvisas personal eller resurser för tekniskt underhåll för utfärdande och administration av LEI-koder.

Syftet med propositionen är också att stärka marknadens roll när det gäller utfärdande av LEI-koder och även så att LEI-koder, genom att marknadsaktörernas ställning stärks, finns tillgängliga hos flera privata tjänsteleverantörer på båda nationalspråken.

I fråga om Finansinspektionens uppgifter föreslås det att de lagstadgade myndighetsuppgifterna i anslutning till LEI-koder upphör, eftersom tillsynen över och styrningen av tjänsteleverantörer sköts av GLEIF. Finansinspektionen kan fortfarande delta i ROC:s verksamhet, som stöder och utövar tillsyn över GLEIF.

4 Förslagen och deras konsekvenser

4.1 De viktigaste förslagen

I propositionen föreslås det att bestämmelserna om Patent- och registerstyrelsens uppgift att utfärda LEI-koder och om registrering av LEI-koder i företags- och organisationsdatasystemet upphävs i företags- och organisationsdatalagen. I fortsättningen är Patent- och registerstyrelsen således inte längre LEI-utfärdare, och LEI-koder är inte tillgängliga i företags- och organisationsdatasystemet.

I propositionen föreslås det även att bestämmelserna om myndighetsuppgifter i anslutning till LEI-koder och om den tillsynsavgift som tas ut hos aktörer som beviljar LEI-koder upphävs i lagen om Finansinspektionen och i lagen om Finansinspektionens tillsynsavgifter.

4.2 De huvudsakliga konsekvenserna

4.2.1 Ekonomiska konsekvenser

Patent- och registerstyrelsen

Utfärdandet och administrationen av LEI-koder har i regel motsvarat de kostnader som orsakats Patent- och registerstyrelsen, då de avgifter som tagits ut har täckt utgifterna för verksamheten. Patent- och registerstyrelsen bestämmer avgifterna på företagsekonomiska grunder, eftersom det inte enbart är fråga om verksamhet som hör till myndigheten. Verksamheten ska således inte bara uppfylla kravet på kostnadsmotsvarighet, utan också ett krav på avkastning.

För närvarande är behandlingsavgiften för ansökan 87,85 euro (inkl. moms), inklusive registrering för de första 12 månaderna. Årsavgiften (förnyelseavgiften) efter de första 12 månaderna är 37,65 euro. För överföring av administrationen av en LEI-kod från en annan tjänsteleverantör och för aktivering av koden tar Patent- och registerstyrelsen ut 37,20 euro för vardera åtgärden.

Åren 2022–2024 gjordes årligen cirka 3 000 ansökningar om LEI-kod. Antalet anmälningar om ändringar som gäller utfärdade LEI-koder har i genomsnitt varit cirka 1 500. Antalet betalare av årsavgift (förnyelseavgift) uppgick 2022 till cirka 29 600 och 2024 till cirka 33 600. Antalet betalare av årsavgift beräknas öka också i fortsättningen, om skötseln av uppgiften är Patent- och registerstyrelsens lagstadgade skyldighet.

Beräknat enligt den formel som Patent- och registerstyrelsen tillämpat vid kostnadsberäkningen har över-/underskottet av utfärdande och administration av LEI-koder varit följande:

År	2021	2022	2023	2024	2025 (prognos)	2026 (prognos)
Intäkter	1 130 910	1 115 220	1 170 200	1 218 663	1 265 000	1 310 000
Utgifter	1 039 864	1 197 548	1 134 881	1 187 811	1 239 197	1 347 697
Överskott/underskott	91 046	-82 328	35 318	30 852	25 803	-37 697
Kumulativ						62 994

Intäkterna består av behandlingsavgifter för ansökan om LEI-kod samt årsavgifter. Utgifterna består av kostnader för behovet av personalresurser i anslutning till utfärdande och administration av LEI-koder¹⁴, men i synnerhet av kostnaderna för underhåll och utveckling av det tekniska systemet. Ett eventuellt överskott står till Patent- och registerstyrelsens förfogande under de två följande budgetåren.

Beräknat enligt den formel som används i rapporteringen till GLEIF avviker siffrorna avsevärt från kostnadsmotsvarighetskalkylen så att verksamheten enligt tabellen nedan verkar uppvisa ett betydande överskott. Enligt Patent- och registerstyrelsen avviker överföringen av

¹⁴Enligt Patent- och registerstyrelsen är behovet av personalresurser i anslutning till uppgiften 2 årsverken. Det är främst fråga om registrering, skanning och behandling av LEI-ansökningar, fakturering av ansöknings- och årsavgifter samt underhåll av informationssystemet.

samkostnader dock avsevärt från den kostnadsberäkningsformel som Patent- och registerstyrelsen och statsförvaltningen använder¹⁵.

År	2021/22	2022/23	2023/24	2024/25	2025/26 (prognos)	2026/27 (prognos)
Intäkter	1 086 140	1 124 46 0	1 169 9 10	1 232 5 40	1 274 00 0	1 319 000
Utgifter	806 847	1 327 80 2	928 391	846 863	911 360	1 118 966 ¹⁶
Överskott/underskott	279 293	- 203 342	241 519	385 677	362 640	200 034
Kumulativ						1 265 821

När uppgiften upphör är det möjligt att inte förnya hanterings- och e-tjänstsystemet för LEI-koder. Detta medför en besparing på uppskattningsvis sammanlagt 500 000–600 000 euro 2026. Även om verksamheten i huvudsak har motsvarat kostnaderna, finns det i fortsättningen inte heller i övrigt något behov av att rikta resurser till verksamheten, vare sig i fråga om personalen eller i fråga om hanterings- och e-tjänstsystemet.

Avsikten är att det nya hanterings- och e-tjänstsystemet ska vara i bruk vid ingången av 2027. För genomförandet av systemet har Patent- och registerstyrelsen anvisats 125 000 euro under arbets- och näringsministeriets moment för utveckling av digitaliseringen, och ämbetsverket finansierar själv den överstigande delen. Om uppgiften upphör, bör man enligt Patent- och registerstyrelsen utöver en besparing av engångsnatur beakta att Patent- och registerstyrelsen i egenskap av LEI-utfärdare också under kommande år måste genomföra alla de kvalitativa och andra reformer av informationssystemet som GLEIF kräver. Tillsynen är mycket sträng och i praktiken tillåts inga avvikelser. Avvikelser leder till ett eskaleringsförfarande, vilket har skett flera gånger under de senaste åren.

Det bör noteras att Patent- och registerstyrelsen har uppskattat att det till följd av kundkontakter och annan kundservice i samband med att utfärdandet LEI-koder upphör och administrationen av LEI-koder överförs uppstår en kostnad på cirka 200 000 euro, vilket minskar den direkta besparing som kan nås.

Finansinspektionen

Finansinspektionen har de facto inte längre deltagit i tillsynen över och styrningen av de tjänsteleverantörer som utfärdar LEI-koder i Finland, utan detta har skötts av GLEIF. Finansinspektionens roll har begränsats till att delta i ROC:s myndighetssamarbete, som stöder

¹⁵Enligt Patent- och registerstyrelsen avviker beräkningsmodellen från den kostnadsvarsighetskalkyl som upprättas för Patent- och registerstyrelsens bokslut bland annat på så sätt att i GLEIF:s modell bestäms de indirekta samkostnaderna utifrån de direkta kostnaderna med hjälp av koefficienter. I den beräkningsmodell som Patent- och registerstyrelsen använder överförs samkostnaderna på resultatenheter på basis av arbetstid. Den kalkyl som lämnas till GLEIF upprättas inte heller för räkenskapsperioden, utan för ackrediteringsperioden, som vid Patent- och registerstyrelsen är februari-januari. I kostnadsvarsighetskalkylen periodiseras dessutom investeringar så att de dras av som avskrivningar, inte som årskostnader.

¹⁶Inbegriper kostnaderna för förnyande av hanterings- och e-tjänstsystemet 125 000 euro

och övervakar GLEIF:s verksamhet. Enligt Finansinspektionen kan myndigheten själv besluta om deltagande i myndighetssamarbetet, utan att det föreskrivs om saken i lagstiftningen.

Av finländska ackrediterade tjänsteleverantörer har det årligen tagits ut 10 000 euro i tillsynsavgift. Avgiften har tagits ut av två aktörer. Enligt förslaget ska avgiften inte längre tas ut.

Juridiska personer

Juridiska personer som i fortsättningen behöver en LEI-kod ska ansöka om den hos andra tjänsteleverantörer. Enligt uppgifter från Patent- och registerstyrelsen ska de LEI-koder som den redan har utfärdat och administrerar överföras av GLEIF till andra tjänsteleverantörer, vilket innebär att det inte uppstår något mellanläge för företag och sammanslutningar.

Patent- och registerstyrelsen ska kontakta innehavarna av LEI-koder innan utfärdandet eller administrationen av LEI-koder upphör. Innehavarna har möjlighet att överföra koden på egen bekostnad till en valfri LEI-utfärdare. Alla återstående koder överförs efter tidsfristen som en massåtgärd av GLEIF till andra LEI-utfärdare, och Patent- och registerstyrelsen tar inte ut någon avgift för överföringen. GLEIF beslutar till vilka LEI-utfärdare koderna överförs vid massöverföringen¹⁷. I samband med massöverföringen behöver LEI-koden förnyas först när nästa granskningsdag infaller.

Information om priserna på tjänsterna finns på tjänsteleverantörernas webbplatser. En finländsk juridisk person kan ansöka om LEI-koder åtminstone hos de tjänsteleverantörer som framgår av tabellen nedan. Enligt de uppgifter som för närvarande finns tillgängliga är andelen privata tjänsteleverantörer som utfärdar LEI-koder liten. Det bör noteras att dessa e-tjänster inte själva utfärdar LEI-koder, utan tjänsterna förmedlar ansökningarna till en av GLEIF ackrediterad tjänsteleverantör som administrerar e-tjänsten. Syftet med jämförelsen är endast att presentera olika tjänsteleverantörers prissättning, och syftet är inte att styra juridiska personer att bli kunder hos vissa tjänsteleverantörer eller att på något annat sätt ta ställning till deras verksamhet.

Tjänsteleverantörer	Patent- och registerstyrelsen ¹⁸	<u>SuomiLei</u> ¹⁹	<u>LeiRekisteri</u> ²⁰	<u>NordLei</u> ²¹
Registrering (inkl. 1 års giltighet)	70 euro	79 euro	65 euro	99 euro
Registrering (inkl. 3 års giltighet)	-	195 euro (65 euro/år)	165 euro (55 euro/år)	225 euro (75 euro/år)

¹⁷Den största LEI-utfärdaren GMEI (Business Entity Data B.V) upphörde med sin verksamhet för några år sedan och nästan alla dess cirka 500 000 LEI-koder överfördes i en massöverföring till cirka 10 utfärdare.

¹⁸<https://www.prh.fi/fi/hinnastot/lei-tunnuksen-hinnasto-ja-maksuohjeet.html>, refererat 19.2.2026.

¹⁹<https://suomilei.fi/>, refererat 19.2.2026. Ackrediterad tjänsteleverantör EQS Group GmbH.

²⁰<https://www.leitunnus.fi/>, refererat 19.2.2026. Ackrediterad tjänsteleverantör Ubisecure Oy.

²¹<https://sv.nordlei.org/>, refererat 19.2.2026. Ackrediterad tjänsteleverantör Nordic Legal Entity Identifier AB. På tjänsteleverantörens webbplats är det möjligt att välja svenska som kontaktspråk.

Registrering (inkl. 5 års giltighet)	-	240 euro (48 euro/år)	245 euro (49 euro/år)	325 euro (65 euro/år)
Förnyelse (1 år)	30 euro	65 euro	69 euro	79 euro
Förnyelse (3 år)	-	55 euro/år	60 euro/år	65 euro/år
Förnyelse (5 år)	-	49 euro/år	50 euro/år	60 euro/år
Anmälan om ändring av uppgifter	Kostnadsfri	Kostnadsfri	Uppgifter saknas	Uppgifter saknas
Överföring av hanteringen av en LEI-kod från en annan tjänsteleverantör till tjänsteleverantören	30 euro	Uppgifter saknas	Kostnadsfri	Kostnadsfri
Överföring av administrationen av en LEI-kod från en tjänsteleverantör till en annan tjänsteleverantör	Kostnadsfri	Uppgifter saknas	Uppgifter saknas	Uppgifter saknas

De avgifter som ovannämnda tjänsteleverantörer tar ut har beaktats utan mervärdesskatt. Sett i absoluta tal varierar de avgifter som tas ut för behandling och registrering av ansökan om LEI-kod inte särskilt kraftigt, men proportionellt sett är det fråga om tiotals, till och med hundratals procent. Den avgift som Patent- och registerstyrelsen tar ut för att förnya en LEI-kod för ett år är klart förmånligast. Det näst förmånligaste priset är mer än dubbelt så högt. Skillnaden blir dock mindre om koden förnyas för flera år på en gång. En LEI-kod som administreras av Patent- och registerstyrelsen kan förnyas endast för ett år i sänder. Patent- och registerstyrelsen är dock också här den klart förmånligaste tjänsteleverantören. Även om antalet LEI-koder som utfärdats till finländska juridiska personer är rätt litet med tanke på helheten, ger slopandet av uppgiften mer utrymme för andra aktörer, eftersom Patent- och registerstyrelsen för närvarande administrerar 85 procent av de LEI-koder som utfärdats till finländska juridiska personer.

Årligen har cirka 3 000 juridiska personer ansökt om LEI-kod hos Patent- och registerstyrelsen. Med den prissättning som de jämförda tjänsteleverantörerna tillämpar innebär detta en kostnadsökning på cirka 33 000 euro när ansökningarna fördelas jämnt, om LEI-koden inte förnyas för flera år i samband med registreringen²². Det lägsta priset för den första registreringen, i vilken ingår registrering och fem års giltighetstid, är 240 euro hos privata tjänsteleverantörer, medan priset för samma tidsperiod är 190 euro hos Patent- och registerstyrelsen (70 euro + 4 * 30 euro). Då är den årliga kostnadsökningen för en juridisk person 10 euro för de första fem åren.

²²(3 000 * 81 euro) - (3 000 * 70 euro) = 33 000 euro

Om de befintliga LEI-koderna även i fortsättningen förnyas endast för ett år i sänder och med beaktande av de cirka 37 000 aktiva LEI-koder som administreras av Patent- och registerstyrelsen, är kostnadseffekten för de juridiska personerna cirka 1,52 miljoner euro, om ansökningarna fördelas jämnt mellan de nämnda tjänsteleverantörerna²³. Den årliga genomsnittliga kostnadseffekten per juridisk person är 41 euro (från 35 euro till 49 euro). Beräknat enligt den förmånligaste privata tjänsteleverantören är den totala årliga kostnadseffekten 1,295 miljoner euro (37 000 * 35 euro).

I det fall att de juridiska personerna förnyar befintliga LEI-koder för fem år är kostnadseffekten cirka 851 000 euro per år, beräknat enligt tjänsteleverantörernas genomsnittliga debitering²⁴. Den årliga genomsnittliga kostnadseffekten per juridisk person är 23 euro (beloppet varierar mellan 19 och 30 euro). Beräknat enligt den förmånligaste privata tjänsteleverantören är den totala årliga kostnadseffekten 703 000 euro (37 000 * 19 euro).

I ovanstående beräkningar har det inte beaktats att de juridiska personerna utnyttjar möjligheten att på egen bekostnad överföra administrationen av LEI-koden till en valfri privat tjänsteleverantör före massöverföringen av koderna. Då debiterar Patent- och registerstyrelsen inte några kostnader, men det är möjligt att den mottagande tjänsteleverantören tar ut kostnader av de juridiska personerna. Massöverföringen till en annan tjänsteleverantör är avgiftsfri för innehavarna av en LEI-kod.

Utifrån antagandet att LEI-koderna i huvudsak överförs som massöverföring och att de fördelas jämnt mellan de jämförda tjänsteleverantörerna, kan den årliga kostnadsökningen för de juridiska personerna uppskattas uppgå till sammanlagt cirka 900 000 euro. Här har man beaktat en kostnadsökning på 33 000 euro för dem som registrerar en LEI-kod första gången och en kostnadsökning på i genomsnitt 851 000 euro till följd av förnyelse av koden, när koden förnyas med fem års mellanrum.

Banker

Finanssiala ry har i sitt utlåtande om utkastet till proposition konstaterat att utöver de kostnader som orsakas innehavare av LEI-koder orsakas också företag inom finansbranschen kostnader i egenskap av tjänsteleverantörer för dessa kunder. Enligt utlåtandet uppstår i praktiken dessa kostnader och ett behov av tilläggsresurser för företagen bland annat på grund av det behov av systemuppdateringar i anslutning till verifieringen av LEI-koder som ändringen medför.

I samband med den fortsatta beredningen av propositionen har Finanssiala ry ombetts lämna en ytterligare utredning om konsekvenserna för bankerna. Finanssiala ry har vidareförmedlat en bedömning av ändringsbehoven som en central bank i Finland har gjort, och Finanssiala ry anser att bedömningen åtminstone delvis beskriver också andra aktörers situation.

Enligt bedömningen förutsätter regleringen att en företagskund ska ha en giltig LEI-kod för handelsrapporteringen. Om LEI-koden inte är i kraft eller om kodens status inte är uppdaterad uppstår det fel i myndighetsrapporteringen, vilket utsätter aktören för reglerings- och kontrollrisker. LEI-koden har betydelse också i fråga om de skyldigheter som gäller kundkontroll, förhindrande av penningtvätt och hantering av kreditrisker.

²³(37 000 * 71 euro) - (37 000 * 30 euro) = 1,517 miljoner euro

²⁴(37 000 * 53 euro) - (37 000 * 30 euro) = 0,851 miljoner euro

Om administrationen av LEI-koder inte längre omfattas av de finländska myndigheternas system, är det enligt bedömningen nödvändigt att ta fram ett nytt gränssnitt i GLEIF-systemet eller någon annan centraliserad källa. Detta innebär enligt bedömningen i praktiken:

- ändringar i flera interna system
- planering och genomförande av nya gränssnitt
- omfattande testning (inkl. rapporteringskedjor)
- driftsättning och implementationsstyrning

En sådan helhet förutsätter enligt bedömningen ett betydande ändringsprojekt som beräknas pågå längre än ett år och vars kostnader kan uppskattas uppgå till hundratusentals euro per enskild stor aktör inom finansbranschen. Det är svårt att exakt uppskatta kostnaderna innan man har mer detaljerad information om den slutliga genomförandemodellen och om vilka krav som ställs.

Även om juridiska personer redan nu har möjlighet att överföra administrationen av LEI-koder från en tjänsteleverantör till en annan, är det enligt bedömningen en väsentlig skillnad mellan en omfattande och strukturell förändring i datakällorna och enskilda kundspecifika överföringar.

Den föreslagna övergångsperioden på 18–24 månader hänför sig ur de finansiella aktörers synvinkel särskilt till att

- nya gränssnitt ska planeras och tas fram
- systemändringarna ska testas på ett heltäckande sätt före produktionssättning
- rapporteringsskyldigheterna ska säkerställas under hela övergångsperioden
- antalet kunder är mycket stort i handelsrapporteringen, och manuella eller temporära lösningar kan inte utnyttjas i praktiken

Enligt bedömningen måste det nya gränssnittet vara i fullt bruk innan enskilda kundrelationer börjar överföras eller en massöverföring inleds. Detta gäller både när kunderna på eget initiativ övergår till en valfri tjänsteleverantör och när en slutlig massöverföring genomförs. I bedömningen har det dessutom betonats att för att rapporteringskedjor och uppgiftshistoria ska förbli enhetliga och för att det inte ska uppstå felaktiga tolkningar i rapporteringen måste LEI-koden förbli densamma trots eventuella administrativa överföringar.

I bedömningen har det hänvisats till att den aktör som lämnat bedömningen kontrollerar LEI-kodernas giltighet via Suomen Asiakastieto (SAT), som enligt bedömningen i sin tur hämtar uppgifter ur Patent- och registerstyrelsens system. Enligt de uppgifter som inkommit i samband med beredningen av propositionen har Suomen Asiakastieto redan nu också GLEIF:s databas som informationskälla. Databasen omfattar alla LEI-koder centraliserat, medan endast de koder som Patent- och registerstyrelsen själv har utfärdat finns tillgängliga i det företags- och organisationsdatasystem som förvaltas av Patent- och registerstyrelsen.

LEI-utfärdare

Ovan i denna proposition framgår det att av alla LEI-koder som utfärdats till finländska juridiska personer har 85 procent, och i fråga om aktiva koder 90 procent, utfärdats av Patent- och registerstyrelsen. När Patent- och registerstyrelsens lagstadgade uppgift att utfärda LEI-koder upphör, ska Patent- och registerstyrelsens andel fördelas till andra tjänsteleverantörer. Patent-

och registerstyrelsen årliga intäkter av att tillhandahålla och administrera LEI-koder har under de senaste åren uppgått till cirka 1,2 miljoner euro. Beroende på prissättningen kan de privata tjänsteleverantörernas omsättning beräknas öka åtminstone med detta belopp. För Patent- och registerstyrelsen har verksamheten något så när motsvarat kostnaderna. GLEIF följer prissättningen årligen, eftersom den innehåller krav på kostnadsmotsvarighet och effektiv verksamhet, dock så att prissättningen är hållbar också ur tjänsteleverantörens synvinkel. I propositionen tas det inte ställning till var ett eventuellt resultat visas, men för närvarande är en av de ackrediterade privata tjänsteleverantörerna registrerad i Finland. I vilket fall som helst har de privata aktörernas prissättning varit högre än Patent- och registerstyrelsens prissättning. I egenskap av LEI-utfärdare kan Patent- och registerstyrelsen i viss mån också anses ha nytta av den infrastruktur som byggs kring den övriga lagstadgade registerföringen.

4.2.2 Konsekvenser av ändringarna i informationshanteringen

Vid lagberedning ska konsekvenserna av förändringar i informationshanteringen bedömas i enlighet med lagen om informationshantering inom den offentliga förvaltningen (906/2019), nedan *informationshanteringslagen*, när de bestämmelser som bereds påverkar informationsmaterial och informationssystem. Enligt 3 kap. 8 § i informationshanteringslagen ska det ministerium som ansvarar för verksamhetsområdet göra en bedömning enligt 5 § 3 mom. då bestämmelser som är under beredning återverkar på informationsmaterial och informationssystem. Dessutom ska ministeriet bedöma de planerade bestämmelsernas konsekvenser för handlingsoffentligheten och handlingssekretessen. I samband med finansministeriet verkar Informationshanteringsnämnden för den offentliga förvaltningen. Informationshanteringsnämnden har gett en rekommendation om bedömning av förändringar i informationshanteringen ([finansministeriets publikationer 2024:21](#)).

I fortsättningen beviljar inte Patent- och registerstyrelsen längre LEI-koder och de lagras inte heller längre i företags- och organisationsdatasystemet. Den föreslagna ändringen hänför sig till anpassningen av den offentliga ekonomin genom att Patent- och registerstyrelsens lagstadgade uppgift, som kan skötas av privata tjänsteleverantörer, slopas. Finländska företag har redan nu möjlighet att ansöka om LEI-kod hos någon annan än hos Patent- och registerstyrelsen, även om ämbetsverkets andel har varit anmärkningsvärt hög och uppgått till cirka 37 000 aktiva koder. De LEI-koder som administreras av Patent- och registerstyrelsen överförs och fördelas av GLEIF till andra tjänsteleverantörer. Detta gäller också sådana passiva koder för vilka förnyelseavgift inte har betalats. Före massöverföringen ges de juridiska personerna möjlighet att på egen bekostnad överföra administrationen av LEI-koden till en valfri tjänsteleverantör.

Eftersom antalet LEI-koder som ska överföras är betydligt och överföringen berör tiotusentals juridiska personer, ska det reserveras tillräckligt med tid för överföringen av administrationen för att Patent- och registerstyrelsen, de juridiska personerna och GLEIF ska hinna förbereda sig för och genomföra överföringen. Detta möjliggörs genom att Patent- och registerstyrelsen först slutar utfärda nya LEI-koder och därefter överförs de koder som den administrerar till andra tjänsteleverantörer. GLEIF ska underrättas om att verksamheten upphör ett år före upphörandet, så det är inte möjligt att genast sluta utfärda LEI-koder, och detta bör beaktas i ikraftträdandet. Enligt Finanssiala ry:s utlåtande måste också bankerna ges tillräckligt med tid för att förbereda sig på ändringen.

LEI-koderna har i företags- och organisationsdatasystemet varit offentliga och tillgängliga för alla. Eftersom det inte längre kommer att vara möjligt att få LEI-koder av Patent- och registerstyrelsen, kommer uppgifter om koderna således inte heller att finnas tillgängliga i företags- och organisationsdatasystemet. Detta har inte ansetts ha särskilt stor betydelse, eftersom LEI-koder som utfärdats av andra tjänsteleverantörer inte heller för närvarande

registreras i företags- och organisationsdatasystemet. De koder som administreras av Patent- och registerstyrelsen raderas ur företags- och organisationsdatasystemet efter det att de har överförts från Patent- och registerstyrelsen. Koderna finns dock också i fortsättningen tillgängliga centralt²⁵ på GLEIF:s webbplats. LEI-koder används i regel i myndighetsrapporteringen. LEI-koden har inte tidigare haft särskilt stor betydelse för enskilda användare, med undantag för aktörer inom värdepappersbranschen som ska säkerställa att en juridisk person som har för avsikt att handla på värdepappersmarknaden har en LEI-kod. Användningsområdet för LEI-koden har dock utvidgats eller ska utvidgas på det sätt som framgår av avsnitt 2.1 till exempel vid bekämpning av penningtvätt.

Patent- och registerstyrelsen skulle kunna avstå från att använda det hanterings- och e-tjänstsystem för LEI-koder som är i slutet av sin livscykel och inte behöva skaffa ett ersättande system. Detta medför en besparing på cirka 0,5–0,6 miljoner euro. Upphörandet av verksamheten och överföringen av administrationen av LEI-koder beräknas medföra kostnader på cirka 0,2 miljoner euro, men kostnaderna är av engångsnatur²⁶. Efter överföringen av LEI-koderna ansvarar Patent- och registerstyrelsen inte längre för informationshanteringen av koderna, utan ansvaret ligger hos de tjänsteleverantörer som tar emot dem.

Juridiska personer behöver en LEI-kod för att kunna bedriva värdepappershandel. Således är ändringen, i praktiken överföringen av administrationen av LEI-koder, av väsentlig betydelse för de juridiska personer vars LEI-kod för närvarande administreras av Patent- och registerstyrelsen. För att de juridiska personerna ska kunna fortsätta med värdepappershandeln måste överföringen till andra tjänsteleverantörer ske utan avbrott. Detta är en viktig aspekt som Patent- och registerstyrelsen bör fästa uppmärksamhet vid i övergångsskedet. Med tanke på kontakterna är det viktigt att de juridiska personernas kontaktuppgifter är uppdaterade. Detta hör till de juridiska personernas eget ansvar.

För att det ska finnas tillräckligt med tid för de systemtekniska ändringar som propositionen förutsätter också för de aktörer som använder LEI-koden i sin verksamhet, i synnerhet bankerna, avses lagen träda i kraft först två år efter det att den har antagits och blivit stadfäst. Det bör dock noteras att GLEIF administrerar ackrediteringen av LEI-utfärdare, vilken är oberoende av att utfärdande av LEI-koder är Patent- och registerstyrelsens lagstadgade uppgift. Om ackrediteringen av någon orsak upphör, kan Patent- och registerstyrelsen inte bevilja nya LEI-koder. Detta är fallet oberoende av denna proposition.

Sammanfattningsvis kan det konstateras om de olika skedena när utfärdandet av LEI-koder upphör att efter det att lagen har antagits och blivit stadfäst ska Patent- och registerstyrelsen senast ett år innan lagen träder i kraft underrätta GLEIF om att Patent- och registerstyrelsen upphör att utfärda LEI-koder vid tidpunkten för lagens ikraftträdande. Information om att verksamheten upphör ska ges via Patent- och registerstyrelsens kommunikationskanaler.

²⁵<https://search.gleif.org/#/search/simpleSearch=>, refererat 31.10.2025

²⁶ Det finns en anvisning om begäran till finansministeriet om utlåtande om bedömning av förändringar inom statsförvaltningen enligt 9 § i informationshanteringslagen ([VN/14976/2019-VM-13](#)). I anvisningen konstateras bland annat att till de offentliga förvaltningens eller statens gemensamma informations- och kommunikationstekniska tjänster eller informationslager som avses i 2 § i statsrådets förordning (1301/2019) hör till exempel det företags- och organisationsdatasystem som avses i företags- och organisationsdatalagen (244/2001). De uppskattade kostnaderna för utfärdande av LEI-koder överskrider inte gränsvärdet i den ovannämnda förordningen av statsrådet. Utgångspunkten är att anpassningsåtgärden ska minska både Patent- och registerstyrelsens kostnader och kostnaderna inom de offentliga finanserna i övrigt.

Innehavarna av LEI-koder ska ges möjlighet att överföra koden till en valfri tjänsteleverantör på egen bekostnad före den avgiftsfria massöverföringen. En massöverföring görs åtminstone inte före lagens ikraftträdande, utan för överföringarna reserveras 18 månader efter lagens ikraftträdande, och tiden kan ännu kan förlängas med 12 månader, om överföringen av administrationen av LEI-koder har fördröjts av orsaker som inte beror på Patent- och registerstyrelsen. Beslut om allokeringen av LEI-koder till andra tjänsteleverantörer fattas av GLEIF, men för att överföringen ska lyckas förutsätts det att Patent- och registerstyrelsen aktivt deltar. När en LEI-kod har överförts till en annan tjänsteleverantör stryks anteckningen om den ur företags- och organisationsdatasystemet.

5 Alternativa handlingsvägar

5.1 Handlingsalternativen och deras konsekvenser

Bibehållande av gällande rättsläge

I samband med beredningen har man som ett handlingsalternativ bedömt att det gällande rättsläget inte skulle ändras.

Patent- och registerstyrelsen är i egenskap av erfaren registerförare en etablerad och tillförlitlig aktör också när det gäller utfärdande och administration av LEI-koder. Med beaktande av Patent- och registerstyrelsens andel av de LEI-koder som har utfärdats är detta också de juridiska personernas uppfattning. En viktig styrande faktor bör också anses vara att Patent- och registerstyrelsen har varit den förmånligaste tjänsteleverantören. Verksamheten har i genomsnitt motsvarat kostnaderna, vilket innebär att den inte har belastat ämbetsverkets ekonomi och kostnaderna för behovet av personalresurser har täckts med avgifter som tas ut för verksamheten. Det är dock uppenbart att i egenskap av LEI-utfärdare har Patent- och registerstyrelsen i viss mån nytta av den infrastruktur som byggts kring den övriga lagstadgade registerföringen i fråga om såväl lokaler och informationssystem som know-how om registerföring. Eftersom utfärdandet och administrationen av LEI-koder hör till Patent- och registerstyrelsens företagsekonomiska verksamhet, är verksamheten förknippad med ett krav på avkastning, varvid verksamheten i princip ska uppvisa ett överskott. I GLEIF:s regler ingår element som gäller prissättningens kostnadsmotsvarighet, dock så att prissättningen är hållbar också ur tjänsteleverantörens synvinkel.

Efter att ha bedömt frågan som en helhet har man kommit fram till att som en anpassningsåtgärd bör Patent- och registerstyrelsens uppgift att utfärda och administrera LEI-koder upphöra, vilket bidrar till att minska de offentliga finanserna och samtidigt ger utrymme för privata tjänsteleverantörers verksamhet och konkurrens. Verksamheten, som också kan ordnas av privata tjänsteleverantörer, är inte Patent- och registerstyrelsens kärnuppgift. Även om verksamheten har motsvarat kostnaderna, förutsätts det att hanterings- och e-tjänstsystemet förnyas, om uppgiften att utfärda LEI-koder kvarstår hos Patent- och registerstyrelsen. Även i fortsättningen kan man förvänta sig krav i anslutning till förvaltningen av hanterings- och e-tjänstsystemet, och verksamheten binder personalresurser. Med nuvarande prissättning medför ändringen en extra kostnad på några tiotals euro per år för en enskild juridisk person. Detta kan inte anses oskäligt. Däremot kan det anses att det inte finns någon grund för att staten fortsätter med verksamhet i fråga om vilken det de facto också finns privata alternativ. Patent- och registerstyrelsen kommer dessutom att få flera nya uppgifter, vilket talar för att sådana uppgifter som inte nödvändigtvis ska produceras av myndigheten slopas.

5.2 Lagstiftning och andra handlingsmodeller i utlandet

Som det framgår ovan är de europeiska länder utöver Finland där myndigheter utfärdar LEI-koder Frankrike, Nederländerna, Italien, Spanien och Schweiz. I Frankrike utfärdas LEI-koder av den nationella statistikcentralen²⁷ och i Spanien av sammanslutningen för fastighets- och företagsregistratorer²⁸. I Nederländerna utfärdas koderna av handelskammaren²⁹. I de nordiska och baltiska länderna ska LEI-koderna skaffas hos en privat tjänsteleverantör. Visserligen är till exempel den nederländska handelskammaren tjänsteleverantör i flera av dessa länder, men då är det inte fråga om en tjänst som produceras av den offentliga förvaltningen i landet i fråga.

Den föreslagna ändringen innebär att man i Finland övergår till samma förfarande för utfärdande av LEI-koder som i de flesta europeiska länder och i alla närliggande länder. Det är således inte fråga om ett exceptionellt förfarande, utan snarare om slopande av ett sådant förfarande.

6 Remissvar

Inom den utsatta tiden kom det in sammanlagt åtta utlåtanden om utkastet till proposition. Dessutom meddelade fyra remissinstanser att de inte har något att yttra om förslaget. I utlåtandena noterades det bland annat huruvida överföringen av LEI-koder medför kostnader för organisationerna. Det konstaterades att kostnaderna för organisationerna stiger om Patent- och registerstyrelsen avstår från att utfärda koder. Likaså lyftes det fram situationer där privata tjänsteleverantörer skulle avstå från att utfärda koder liksom även möjligheten att få en kod på svenska. Enligt utlåtandena hade man i propositionsutkastet inte i tillräcklig utsträckning beaktat de olika användningssituationerna för LEI-koden, och inte heller den övergångsperiod som de finansiella aktörerna behöver och de kostnader som ändringen orsakar dem. Finansinspektionen ansåg att deras styrningsuppgift av dem som beviljar LEI-koder samtidigt borde slopas. I utlåtandena från näringslivsorganisationerna framfördes som ett alternativ en lång övergångsperiod och en höjning av avgifterna.

Justitieministeriet understöder i sitt utlåtande allmänt målen i propositionsutkastet och anser inte att beviljandet av LEI-koder längre är Patent- och registerstyrelsen kärnverksamhet. Justitieministeriet anser det viktigt att ansökan även i fortsättningen kan göras på finska eller svenska. Justitieministeriet anser i sitt utlåtande att de språkliga verksamhetsmöjligheterna liksom ett tillräckligt antal marknadsaktörer verkar uppnås. Justitieministeriet uppmanar till ett förtydligande i propositionen om huruvida Patent- och registerstyrelsen tar ut en avgift av organisationen för överföringen av LEI-koden, om organisationen inte själv har överfört koden till en annan tjänsteleverantör.

Enligt *finansministeriets* utlåtande förtydligar den föreslagna lagändringen Patent- och registerstyrelsens informationshanteringsskyldigheter genom att slopa en uppgift som inte längre kräver en myndighetsroll och som inte ger upphov till ett motiverat behov att upprätthålla en nationell informationsresurs i anknytning till den. Enligt utlåtandet föreskrivs det förutom i de bestämmelser som nämns i propositionsutlåtandet också i artikel 29.1a i förordningen om värdepapperscentraler (EU) nr 909/2014 om värdepapperscentralens skyldighet att kräva av emittenter att de anskaffar och till värdepapperscentralen lämnar in en giltig LEI-kod. Utöver dessa användningsändamål förutsätts det i fortsättningen också att LEI-koder skaffas av aktörer som ska lämna uppgifter till den europeiska gemensamma åtkomstpunkten. Enligt

²⁷ Institut national de la statistique et des études économiques

²⁸ El Colegio de Registradores de la Propiedad y Mercantiles de España (CORPME)

²⁹ Kamer van Koophandel

finansministeriets utlåtande bör propositionen innehålla en mer omfattande beskrivning av LEI-kodens användningsbehov och betydelse till exempel hos olika myndigheter.

Enligt finansministeriet bör man uppmärksamma att privaträttsliga aktörer inte är bundna av kraven i språklagen. Enligt finansministeriet bör man beakta både språklagen och verksamhetsförutsättningarna för det självstyrande området Åland i en situation där en privaträttslig aktör slutar erbjuda tjänsten på svenska. Likaså hänvisas det i utlåtandet till det finskspråkiga tjänsteutbudet i en motsvarande situation. På grund av de krav som följer av EU-förordningen om betalningsuppgifter behöver man säkerställa både fördelningen av redan beviljade LEI-koder och kontinuiteten i beviljandet.

Finansministeriet anser att betydelsen av LEI-koden och den administrativa börda ett byte av LEI-utfärdare innebär eller bedömningen av den för företaget inte har lyfts fram tillräckligt tydligt i propositionen. Enligt utlåtandet ökar förutom den administrativa bördan även kostnaderna med anknytning till utfärdandet av LEI-koderna för de finländska företagen med cirka en miljon euro per år, om Patent- och registerstyrelsen upphör att utfärda koderna. I utlåtandet noteras också att uppgifterna inte längre skulle vara centralt tillgängliga i företags- och organisationsdatasystemet FODS.

Finansinspektionen ser inte i sitt utlåtande något hinder för att Patent- och registerstyrelsen fräntas sin skyldighet att tillhandahålla internationella identifieringskoder i Finland.

Finansinspektionen föreslår i sitt utlåtande vidare att man i samband med den fortsatta beredningen av regeringspropositionen ska ta in ett förslag om att slopa den uppgift som Finansinspektionen har enligt 3 § 2 mom. 11 punkten i lagen om Finansinspektionen att sköta myndighetsuppgifterna i samband med det internationella systemet med identifieringskoder för juridiska personer och delta i annat myndighetssamarbete som gäller det. Till följd av denna ändring kan enligt utlåtandet också 5 § 26 punkten i lagen om Finansinspektionen strykas. Enligt den avses med andra finansmarknadsaktörer den som i Finland beviljar identifieringskoder för juridiska personer enligt det internationella systemet med identifieringskoder för juridiska personer. Den senare ändringen förutsätter enligt utlåtandet ytterligare en ändring i lagen om Finansinspektionens tillsynsavgifter eftersom Finansinspektionen enligt 10 § 11 punkten i den lagen tar ut en grundavgift på 10 000 euro av den som beviljar internationella identifieringskoder för juridiska personer enligt det internationella systemet med identifieringskoder för juridiska personer.

Finansinspektionen har i sitt utlåtande motiverat sitt förslag med att man i tiden i regeringspropositionen RP 94/2013 rd motiverade Finansinspektionens uppgift enligt 3 § 2 mom. 11 punkten i lagen om Finansinspektionen med att Finansinspektionen vid behov ska ge anvisningar till de lokala verksamhetsenheter som beviljar identifieringskoder i Finland samt försäkra sig om att deras verksamhet är tillförlitlig. Finansinspektionen skulle också se till att de lokala verksamhetsenheterna vid beviljandet av identifieringskoder iakttog de rekommendationer och förfaranden som fastställts inom det internationella samarbetet. Denna uppgift förutsatte också att verksamhetsenheterna definierades som andra finansmarknadsaktörer i lagen om Finansinspektionen och de föreskrevs en grundavgift i lagen om Finansinspektionens tillsynsavgifter.

Enligt Finansinspektionens utlåtande har den motivering som ligger till grund för den uppgift som ålagts Finansinspektionen sedan dess blivit föråldrad. I oktober 2015 omorganiserades det internationella systemet med identifieringskoder för juridiska personer så att GLEIF (Global Legal Entity Identifier Foundation) tog det centrala ansvaret för att instruera och övervaka de verksamhetsenheter som beviljar identifieringskoder. Efter ändringen upphörde de nationella

myndigheternas roll som övervakare av verksamhetsenheterna i praktiken helt och hållet, och övervakningen överfördes så att den sköts centralt av GLEIF. Efter det har Finansinspektionens verksamhet i huvudsak begränsats till deltagande i myndighetssamarbetet inom ROC (The Regulatory Oversight Committee). I samarbetsorganet är dock inte övervakare från alla länder representerade – till exempel deltar inte alla nordiska länder. Därför är deltagandet i ROC:s verksamhet till sin karaktär sådant internationellt myndighetssamarbete i fråga om vilket Finansinspektionen själv kan besluta om huruvida det ska fortsätta, utan någon separat lagstadgad skyldighet.

Patent- och registerstyrelsen understöder förslaget i sitt utlåtande. Enligt utlåtandet baserar sig propositionsutkastet på Patent- och registerstyrelsens förslag till anpassningsåtgärder inom de offentliga finanserna genom vilka myndigheternas lagstadgade uppgifter minskas. När användningen av LEI-koden är etablerad och flera privata aktörer tillhandahåller samma tjänst, kan det i denna situation inte längre anses nödvändigt att uppgiften kvarstår som myndighetsuppgift hos Patent- och registerstyrelsen på samma sätt. Detta gör det möjligt att inte förnya hanterings- och e-tjänstsystemet för LEI-koder, och i fortsättningen behöver det inte anvisas personal eller resurser för tekniskt underhåll för utfärdande och administration av koder.

Finanssiala ry har i sitt utlåtande konstaterat att utöver de kostnader som orsakas innehavare av LEI-koder, orsakas också företag inom finansbranschen kostnader i egenskap av tjänsteleverantörer för dessa kunder. I praktiken orsakas företagen dessa kostnader och ett behov av tilläggsresurser bland annat på grund av det behov av systemuppdateringar i anslutning till verifieringen av LEI-koder som ändringen medför. Kostnaderna i anslutning till dessa systemuppdateringar bör framgå av konsekvensbedömningen av regeringspropositionen.

LEI-kodens giltighet måste förbli oavbruten vid ett eventuellt byte av tjänsteleverantör. Därför anser *Finanssiala ry* att om en sådan ändring genomförs är det nödvändigt att överföringen görs som en massåtgärd för dem som inom tidsfristen inte själva har gjort överföringen. Den planerade omfattande överföringen kan i praktiken vara utmanande. Överföringen bör genomföras i tydliga etapper och samordnas av myndigheterna. När det gäller prissättningen har Patent- och registerstyrelsen varit förmånligare än andra aktörer som beviljar LEI-koder, så ändringen ökar sannolikt de årliga kostnaderna för flera företagskunder. *Finanssiala ry* anser också att det är motiverat med ett alternativ där staten överväger att förlänga Patent- och registerstyrelsens roll för en lång övergångsperiod och granskar måttliga höjningar i Patent- och registerstyrelsens prissättning inom ramen för målen för de offentliga finanserna, så att kostnaderna för alla aktörer och systemets förutsägbarhet bibehålls.

Finanssiala ry föreslår att den övergångsperiod som föreslås i utkastet till regeringsproposition ska vara betydligt längre än den nu föreslagna (till exempel 18–24 månader) för att det ska vara möjligt att på ett kontrollerat sätt genomföra utvecklingen, testningen och övergången till produktion i samband med systemreformen och de operativa reformerna samt eventuell kommunikation till kunderna inom finansbranschen. Ikraftträdandet i oktober 2026 kommer emot alldeles för snart. Dessutom önskar *Finanssiala ry* att det i fråga om Patent- och registerstyrelsen föreskrivs ett kommunikation- och samordningsansvar i förhållande till GLEIF och framtida utfärdare. Genom dessa preciseringar kan en eventuell ändring genomföras på ett mer kontrollerat sätt så att kunderna upplever ett eventuellt byte av LEI-tjänsteleverantör som smidigt och att myndighetsrapporteringen fortsätter utan avbrott samtidigt som de systemändringar som finansmarknadsaktörerna behöver kan genomföras med en mer realistisk tidsplan.

Dessutom har *Finanssiala ry* uppmärksammat att betydelsen av LEI-koden kommer att öka särskilt vid ingången av 2030, då direktivet (EU) 2025/50 om snabbare och säkrare skattelättnad

för överskjutande källskatt (det så kallade FASTER-direktivet) träder i kraft. När direktivet har trätt i kraft ska skattemyndigheterna i Finland utfärda ett elektroniskt intyg om skatterättslig hemvist (eTRC-intyg) enligt artikel 4 i direktivet till personer med hemvist i Finland, som bland annat ska innehålla personens skatteregistreringsnummer. I fråga om juridiska personer används som skatteregistreringsnummer i regel EUID-koden eller, om sådan saknas, LEI-koden. Finländska avtalsbaserade fonder kan inte få en EUID-kod, så Skatteförvaltningen ska foga deras LEI-koder till sådana eTRC-intyg som utfärdats efter den 1 januari 2030. De finländska fondernas LEI-koder kommer att spela en viktig roll också när Skatteförvaltningen på basis av FASTER-rapportering får uppgifter om utdelning som de finländska fonderna förvärvat i andra EU-länder.

Finlands näringsliv rf anser i sitt utlåtande att anpassningsbehoven är ett mycket förståeligt mål med tanke på bakgrunden till förslaget, samtidigt som man uppmärksammar att LEI-koden i praktiken är en väsentlig del av den moderna värdepappersmarknadens verksamhet. Det är därför fråga om en betydande förändring där man absolut måste sträva efter att smidigt trygga kontinuiteten i verksamheten för alla marknadsaktörer.

Enligt Finlands näringsliv rf har den föreslagna ändringen eventuellt också omfattande konsekvenser för olika marknadsaktörers myndighetsrapportering. Överföringen bör genomföras i tydliga etapper och samordnas av myndigheterna. Finlands näringsliv rf anser också att det är motiverat med ett alternativ där staten överväger att förlänga Patent- och registerstyrelsens roll för en lång övergångsperiod och granskar måttliga höjningar i Patent- och registerstyrelsens prissättning inom ramen för målen för de offentliga finanserna, så att kostnaderna för alla aktörer och systemets förutsägbarhet bibehålls. Finlands näringsliv rf föreslår att övergångsperioden ska vara betydligt längre än vad som nu föreslås (till exempel 18–24 månader) för att det praktiska genomförandet av systemändringarna hos olika marknadsaktörer ska kunna genomföras så kontrollerat som möjligt. Ikraftträdandet i oktober 2026 kommer emot för snabbt.

Centralhandelskammaren anser i sitt utlåtande att det i sig är värt att understöda att olika myndigheters uppgifter bedöms som en del av anpassningsåtgärderna inom de offentliga finanserna och att man avstår från sådana uppgifter där det i sig inte är fråga om utövning av offentlig makt eller skötsel av offentliga förvaltningsuppgifter. Detta är motiverat i synnerhet när det finns tillräckliga förutsättningar för att ett marknadsbaserat tjänsteutbud skapas.

Eftersom LEI-koderna har en central roll i rapporteringen om finansmarknaden, anser Centralhandelskammaren att det är viktigt att den föreslagna ändringen genomförs så att kontinuiteten i de olika marknadsaktörernas verksamhet och rapportering tryggas och arrangemangen under övergångsperioden ombesörjs. Centralhandelskammaren anser att det är viktigt att man vid den fortsatta beredningen ännu noggrannare utreder de systemändringar som ändringen eventuellt förutsätter i synnerhet för aktörerna inom finanssektorn och reserverar tillräckligt med tid för att genomföra sådana förändringar. Detta kan förutsätta att Patent- och registerstyrelsen upprätthåller de LEI-koder som redan beviljats längre än man nu föreslår i propositionsutkastet, även om man skulle upphöra med utfärdandet av koderna inom den föreslagna tidsramen. Centralhandelskammaren anser det också viktigt att Patent- och registerstyrelsen informerar öppet och proaktivt om förändringen till de juridiska personer till vilka Patent- och registerstyrelsen har utfärdat LEI-koder.

Företagarna i Finland rf anser i sitt utlåtande att det inte är motiverat att avstå från utfärdandet med tanke på de kostnader som det medför för företagarna eller för marknaderna för tjänsten. Mot bakgrunden av de uppgifter som lämnats i propositionen kan detta inte heller motiveras med anpassning av de offentliga finanserna. Enligt utlåtandet har propositionens syften och

deras ekonomiska konsekvenser beskrivits bristfälligt. Av propositionen framgår det inte om man i denna uppskattade besparing på 500 000 euro också har beaktat de avgifter som tas ut av företagen eller endast beaktat de kostnader som gäller upprätthållandet av tjänsten.

Utifrån de uppgifter som presenteras i propositionen verkar det enligt Företagarna i Finland rf klart att den tjänst som Patent- och registerstyrelsen tillhandahåller har varit konkurrenskraftig ur företagets synvinkel. Detta framgår både av Patent- och registerstyrelsens marknadsandel (85 %) och av den prisjämförelse som presenteras i propositionen. På dessa grunder verkar Patent- och registerstyrelsens uppgift som utfärdare av LEI-koder snarare öka kostnadskonkurrensen på marknaden än minska den.

I propositionen presenteras inga uppskattningar av i vilken mån den föreslagna ändringen eventuellt ökar antalet privata aktörer på marknaden och inom vilken tidsperiod dessa ändringar kan förväntas ske. Företagarna i Finland rf anser att propositionen med tämligen stor säkerhet medför ökade totala kostnader för företagen. Genom propositionen uppnås inte heller några betydande eller ens mindre kostnadsbesparingar med tanke på de offentliga finanserna, eftersom kostnaderna för produktionen av tjänsten också hittills har täckts med de avgifter som tas ut av företagen. I propositionen beskrivs enligt utlåtandet förfarandena med vilka de redan beviljade koderna ska överföras mellan olika register mycket summariskt. I propositionen ingår inte heller någon uppskattning av de kostnader eller avgifter som överföringen medför företagen.

Utöver kostnaderna torde genomförandet av dataöverföringarna kräva förberedelser och tid av alla parter samt omsorgsfull förhandskommunikation. Företagarna i Finland rf anser att i den mån man beslutar att genomföra de ändringar som föreslås i propositionen, bör tidsplanen för ikraftträdandet bedömas mer ingående med tanke på de olika intressenterna. Det bör reserveras en längre övergångsperiod för marknaden att anpassa sig.

Ändringar som gjorts i propositionen på basis av remissvaren

Utifrån justitieministeriets utlåtande har punkten om konsekvenser för juridiska personer preciserats med ett omnämnande om att Patent- och registerstyrelsen vid massöverföringen inte tar ut någon avgift av innehavare av LEI-koder. Beskrivningen av användningsområdena för LEI-koder har utvidgats i avsnitt 2.1 utifrån finansministeriets utlåtande. Det bör uppmärksammas att uppgifterna om LEI-koderna finns tillgängliga och också i fortsättningen finns tillgängliga centralt i GLEIF:s tjänst, medan det i företags- och organisationsdatasystemet FODS endast har funnits de LEI-koder som Patent- och registerstyrelsen administrerat. Till den del finansministeriet har uppmärksammat kontinuiteten i tjänsteleverantörernas verksamhet bör man notera att i största delen av Europa har myndigheter inte heller hittills utfärdat LEI-koder, utan tillgängligheten har baserat sig på det privata tjänsteutbudet. Språkfrågan behandlas i avsnitt 9.4. För närvarande känner man till en privat tjänsteleverantör som erbjuder tjänsten även på svenska.

Finansinspektionen har i sitt utlåtande föreslagit att dess lagstadgade myndighetsuppgifter i anslutning till LEI-koder också ska upphävas. I samband med den fortsatta beredningen har finansministeriet ansett att Finansinspektionens förslag är motiverat. Propositionen har kompletterats på det sätt som Finansinspektionen föreslagit så att man utöver de bestämmelser som föreslås bli upphävda även föreslår att 1 § 7 punkten underpunkt f i lagen om Finansinspektionens tillsynsavgifter upphävs. I den föreskrivs att den tjänsteleverantör som utfärdar LEI-koder ska betala tillsynsavgift. Konsekvensbedömningen har kompletterats utifrån uppgifter från Finansinspektionen.

I samband med den fortsatta beredningen har man bett Finanssiala ry att precisera de behov av systemändringar och kostnader som ändringen medför för finansmarknadsaktörerna samt det behov av en längre övergångsperiod som nämns i utlåtandet, med beaktande av att det redan för närvarande är möjligt för en juridisk person som innehar en LEI-kod att byta tjänsteleverantör. Konsekvensbedömningen har till denna del kompletterats utifrån en bedömning av en central bank i Finland som vidareförmedlats av Finanssiala ry. I bedömningen har det sammanfattningsvis ansetts att den föreslagna ändringen av administrationen av LEI-koder skulle medföra betydande kostnader och operativ belastning för finansmarknadsaktörerna utan att fördelarna klart står i proportion till förändringens omfattning.

Utöver Finanssiala ry uppmärksammade också Finlands näringsliv rf, Centralhandelskammaren och Företagarna i Finland rf ett eventuellt behov av att förlänga övergångsperioden. Propositionen har ändrats så att lagen träder i kraft omkring två år efter att den har antagits och stadfästs. Detta ger alla aktörer tillräckligt med tid att förbereda sig för förändringen.

Utifrån utlåtandet från Företagarna i Finland rf har de totala kostnaderna för juridiska personer preciserats i avsnitt 4.2.1 och förfarandet vid överföringen av koder till andra tjänsteleverantörer har preciserats i konsekvensbedömningen av ändringarna i informationshanteringen. Även om det i samband med att Patent- och registerstyrelsen avstår från att utfärda LEI-koder uppkommer en extra kostnad på några tiotals euro för en enskild juridisk person enligt de privata tjänsteleverantörernas nuvarande prissättning, kan det anses motiverat att avstå från utfärdandet särskilt med tanke på att det finns privata tjänsteleverantörer. Det finns inget faktiskt behov av att bevara uppgiften som myndighetsuppgift, och det är inte fråga om Patent- och registerstyrelsens kärnuppgift. Patent- och registerstyrelsen kommer också att anvisas nya uppgifter, eller det finns planer för det, och då är det motiverat att slopa uppgifter som inte nödvändigtvis behöver genomföras inom den offentliga förvaltningen. Flera tjänsteleverantörer blir kvar på marknaden, vilket innebär att konkurrensläget kvarstår.

Andra centrala ändringar oberoende av remissvaren

I företags- och organisationsdatalagen upphävs utöver 4 § 2 mom. 12 punkten och 9 a § som ingick i det propositionsutkast som var på remiss även 2 § 8 mom., där den internationella identifieringskoden för juridiska personer, det vill säga LEI-koden, definieras. Det finns inget behov av definitionen eftersom Patent- och registerstyrelsen fräntas uppgiften att utfärda LEI-koder.

Enligt uppgifter som man under den fortsatta beredningen fått av GLEIF ska GLEIF underrättas ett år innan verksamheten som gäller LEI-koder upphör. På basis av den ändring som gjorts utifrån remissvaren avses lagen träda i kraft först omkring två år efter det att lagen har antagits och stadfästs. Innan lagen träder i kraft får åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter vidtas innan lagen träder i kraft, så registermyndigheten underrättar GLEIF om att verksamheten upphör och om tidpunkten för det efter att lagen har stadfästs och man känner till tidpunkten för ikraftträdandet. Således ska man underrätta om att man avstår uppgiften senast ett år innan lagen träder i kraft.

7 Specialmotivering

1 §. Bestämmelser som upphävs. Genom *1 punkten* upphävs 2 § 8 punkten, 4 § 2 mom. 12 punkten och 9 a § i företags- och organisationsdatalagen (244/2001). I den 9 a § i företags- och organisationsdatalagen som föreslås bli upphävd föreskrivs att en sådan registreringsskyldig som avses i den lagen ges en internationell identifieringskod för juridiska personer, det vill säga

en LEI-kod, på dennes ansökan. Enligt samma paragraf ges koden av Patent- och registerstyrelsen, som för in koden i registret. Efter att 9 a § i företags- och organisationsdatalagen upphävs ger inte längre Patent- och registerstyrelsen LEI-koder till registreringskyldiga. Juridiska personer behöver en LEI-kod för värdepappershandel även i fortsättningen, men den ska sökas hos andra tjänsteleverantörer. Användningsområdet för LEI-koden håller också på att utvidgas utanför värdepappershandeln.

I 4 § 2 mom. 12 punkten som föreslås bli upphävd föreskrivs det om att det i företags- och organisationsdatasystemet lagras den internationella identifieringskoden för juridiska personer som avses i företags- och organisationsdatalagen, det vill säga LEI-koden. Eftersom Patent- och registerstyrelsen enligt förslaget inte längre beviljar LEI-koder, lagras de inte heller i företags- och organisationsdatasystemet. LEI-koder som andra tjänsteleverantörer utfärdat finländska juridiska personer har inte heller hittills registrerats i företags- och organisationsdatasystemet. De uppgifter som lagras i företags- och organisationsdatasystemet och som avses i 4 § i företags- och organisationsdatalagen förs med stöd av 5 § i den lagen in i registret över företags- och organisationsnummer med vissa särskilt föreskrivna undantag. Eftersom punkten om LEI-koden i 4 § upphävs, förs LEI-koden i fortsättningen inte heller in i registret över företags- och organisationsnummer. LEI-koden definieras i 2 § 8 punkten i företags- och organisationslagen. Den upphävs också som onödig.

Patent- och registerstyrelsen ska vidta de åtgärder som krävs för verkställigheten av lagen redan innan den träder i kraft. Med detta avses i synnerhet att Patent- och registerstyrelsen senast ett år innan lagen träder i kraft ska underrätta GLEIF om att verksamheten upphör, jämte tidsfrister, och i samarbete med GLEIF vidta sådana åtgärder som säkerställer en smidig överföring utan avbrott av administrationen av internationella identifieringskoder för juridiska personer till andra tjänsteleverantörer samt att informera om förändringen. Massöverföringen påbörjas ändå först efter det att lagen har trätt i kraft. Om ordnandet av massöverföringen inom den tidtabell som avses i 3 § förutsätter det, eller om det av någon annan orsak behövs, att kunderna ska erbjudas möjlighet att på egen bekostnad överföra administrationen av LEI-koden till en valfri privat tjänsteleverantör redan innan lagen träder i kraft, kan registermyndigheten också vidta dessa åtgärder innan lagen träder i kraft. Då ska förfarandet förläggas så nära som möjligt före den tidpunkt då lagen träder i kraft.

Genom 2 punkten upphävs 3 § 3 mom. 11 punkten och 5 § 26 punkten i lagen om Finansinspektionen (878/2008). I den 3 § 3 mom. 11 punkten i lagen om Finansinspektionen som föreslås bli upphävd föreskrivs att det till Finansinspektionens uppgifter hör att sköta myndighetsuppgifterna i samband med det internationella systemet med identifieringskoder för juridiska personer och delta i annat myndighetssamarbete som gäller det. Eftersom styrningen av och tillsynen över tjänsteleverantörer sköts av GLEIF, finns det inte längre något behov av bestämmelsen. Finansinspektionen kan delta i ROC:s (The Regulatory Oversight Committee) verksamhet utan att det föreskrivs om myndighetssamarbetet i lag. ROC stöder och utövar tillsyn över GLEIF. Enligt 5 § 26 punkten i samma lag avses med andra finansmarknadsaktörer i denna lag den som i Finland beviljar identifieringskoder för juridiska personer enligt det internationella systemet med identifieringskoder för juridiska personer. Det föreslås att punkten upphävs på samma grund som 3 § 3 mom. 11 punkten.

Genom 3 punkten upphävs 1 § 7 punkten underpunkt f och 10 § 11 punkten i lagen om Finansinspektionens tillsynsavgifter (1209/2023). I den 1 § 7 punkten underpunkt f som föreslås bli upphävd föreskrivs det att den som i Finland beviljar internationella identifieringskoder för juridiska personer enligt det internationella systemet med identifieringskoder för juridiska personer ska betala tillsynsavgift till Finansinspektionen. I 10 § 11 punkten i den lagen föreskrivs det att i fråga om aktörer som i Finland beviljar internationella identifieringskoder

för juridiska personer enligt det internationella systemet med identifieringskoder för juridiska personer är grundavgiften 10 000 euro. Eftersom det i 2 punkten föreslås att tillsyns- och styrningsuppgifterna som gäller tjänsteleverantörer som utfärdar LEI-koder frångås av Finansinspektionen, är det inte längre motiverat att ta ut en tillsynsavgift av tjänsteleverantörerna.

2 §. Ikraftträdande. I paragrafen föreslås en bestämmelse om lagens ikraftträdande. Avsikten är att lagen ska träda i kraft omkring två år efter det att lagen har antagits och blivit stadfast. GLEIF ska underrättas om att verksamheten upphör senast ett år tidigare. Dessutom har man beaktat den övergångsperiod på 18–24 månader som Finansinspektionen i sitt utlåtande angav att bankerna behöver. Detta möjliggör också att det finns tillräckligt med tid att förbereda överföringen av administrationen av LEI-koder.

3 §. Övergångsbestämmelser. I paragrafen föreskrivs om behandlingen av ansökningar som är anhängiga när lagen träder i kraft och om administrationen av LEI-koder efter att lagen trätt i kraft.

I 1 mom. föreslås det att om en ansökan om en internationell identifieringskod för juridiska personer är anhängig när denna lag träder i kraft, fattar Patent- och registerstyrelsen beslut om att avskryva ansökan. Det är inte motiverat att Patent- och registerstyrelsen efter lagens ikraftträdande utfärdar nya LEI-koder, även om ansökan har anhängiggjorts före lagen träder i kraft.

Efter att lagen har trätt i kraft ska Patent- och registerstyrelsen i samarbete med GLEIF börja överföra de LEI-koder som administreras av Patent- och registerstyrelsen till andra tjänsteleverantörer. Beslut om fördelningen av koderna till de nya tjänsteleverantörerna fattas dock av GLEIF. Avsikten är att de registreringsskyldiga före massöverföringen erbjuds möjlighet att på egen bekostnad överföra LEI-koden till önskad tjänsteleverantör. *I 2 mom.* föreslås det att Patent- och registerstyrelsen svarar för administrationen av en internationell identifieringskod för juridiska personer för en registreringsskyldig även efter att lagen trätt i kraft, tills identifieringskoden har överförts till en annan leverantör av internationella identifieringskoder för juridiska personer. Detta behövs för att de registreringsskyldiga som innehar en LEI-kod inte ska hamna i ett mellanläge. I praktiken omfattar administrationen också det att den registreringsskyldiga har möjlighet att förnya en kod som håller på att gå ut och ändra sina uppgifter, om koden ännu inte har överförts.

I 3 mom. föreslås det att de internationella identifieringskoder för juridiska personer som administreras av Patent- och registerstyrelsen ska överföras till en annan leverantör av internationella identifieringskoder för juridiska personer inom 18 månader från lagens ikraftträdande. Patent- och registerstyrelsen kan ändå genom eget beslut fortsätta administrera internationella identifieringskoder för juridiska personer högst 12 månader, om överföringen fördröjs av en orsak som inte beror på Patent- och registerstyrelsen. Syftet med detta är att säkerställa att juridiska personer inte orsakas problem om överföringen av koder ändå fördröjs.

I 4 mom. föreskrivs det att en registreringsskyldigs internationella identifieringskod för juridiska personer raderas ur företags- och organisationsdatasystemet samt registret över företags- och organisationsnummer först efter att identifieringskoden har överförts. Således raderas inte LEI-koden ur företags- och organisationsdatasystemet samt registret över företags- och organisationsnummer innan koden har överförts till en annan tjänsteleverantör.

8 Ikraftträdande

Det föreslås att lagen ska träda i kraft omkring två år efter att den har antagits och blivit stadfäst.

9 Förhållande till grundlagen samt lagstiftningsordning

Den föreslagna regleringen är av betydelse med tanke på grundlagens 6 § om jämlikhet, 12 § om yttrandefrihet och offentlighet, 17 § om rätt till eget språk och egen kultur, 21 § om rättsskydd samt 124 § om överföring av förvaltningsuppgifter på andra än myndigheter.

9.1 Slopandet av utfärdande av LEI-koder

Enligt 124 § i grundlagen kan offentliga förvaltningsuppgifter anförtros andra än myndigheter endast genom lag eller med stöd av lag, om det behövs för en ändamålsenlig skötsel av uppgifterna och det inte äventyrar de grundläggande fri- och rättigheterna, rättssäkerheten eller andra krav på god förvaltning. LEI-koden är en förutsättning som följer av lagstiftning för att en juridisk person ska kunna bedriva värdepappershandel. I Finland utfärdas LEI-koder för närvarande på ansökan av Patent- och registerstyrelsen, men LEI-koder kan också sökas hos en annan tjänsteleverantör. Lagstiftningen kräver inte att LEI-koder ska utfärdas av en myndighet. Inte heller det att lagstiftningen förutsätter att det finns en viss identifieringskod i myndighetsrapporteringen anses förutsätta att en myndighet utfärdar koden. Således utgör 124 § i grundlagen inget hinder för att utfärdandet av LEI-koder slopas från Patent- och registerstyrelsens lagstadgade uppgifter. När Patent- och registerstyrelsens administrativa uppgift slopas anförtros uppgiften inte någon annan än en myndighet, eftersom det inte är fråga om en uppgift som hör till en myndighet med ensamrätt. Eftersom det de facto finns andra tjänsteleverantörer, finns det inget behov av att med tanke på det offentliga organiseringsansvaret bedöma en situation där den identifieringskod som lagen förutsätter inte är möjlig att få på något annat sätt.

9.2 Elektroniska tjänster

För närvarande ska man vid ansökan om LEI-kod på Patent- och registerstyrelsens webbplats skriva ut och underteckna en ansökningsblankett och därefter skicka den till patent- och registerstyrelsen antingen per e-post eller per brev. Det har således inte funnits någon sådan e-tjänst där ansökan har kunnat skickas elektroniskt. I fortsättningen ska LEI-koden sökas hos privata tjänsteleverantörer vars tjänster i sin helhet verkar vara elektroniska. På så sätt skulle det inte längre vara möjligt att använda en pappersansökan. Det bör noteras att i fråga om företag och organisationer som registrerats i handelsregistret efter ingången av 2026 har det blivit obligatoriskt att sköta handelsregisterärenden elektroniskt. Förändringen kan således inte anses vara särskilt betydande. I praktiken förutsätter värdepappershandeln i vilket fall som helst elektroniska verktyg och färdigheter att använda dem.

Grundlagsutskottet har i samband med regeringspropositionen om bostadsdatasystem [RP 127/2018 rd](#) bedömt användningen av obligatorisk e-tjänst. Propositionen gällde obligatoriska e-tjänster i samband med bostadsaktiebolag och ömsesidiga fastighetsaktiebolag. Utskottet har i sitt utlåtande GrUU 32/2018 rd konstaterat bland annat följande:

Regleringen måste i detta avseende bedömas mot principerna om god förvaltning enligt 21 § och jämlikhet enligt 6 § i grundlagen. Enligt 21 § 1 mom. i grundlagen har var och en rätt att få sin sak behandlad av en myndighet som är behörig. I rättsskyddet enligt 21 § i grundlagen ingår också att var och en har rätt att få sin sak behandlad på behörigt sätt. Dessa krav är för sin del kopplade till övriga krav på god förvaltning, såsom behandlingens offentlighet och rätt

att bli hörd, få del av ett motiverat beslut och söka ändring. Bestämmelsen i 21 § i grundlagen bör till denna del läsas som en helhet (se [RP 309/1993 rd](#), s. 77). Grundlagsutskottet har tidigare bedömt bland annat frivillig användning av elektroniskt medborgarkonto vid utsokningsförfarande ([GrUU 5/2016 rd](#)) och att gradera rättegångsavgiften beroende på om ärendet behandlas med pappersbaserade handlingar eller elektroniskt ([GrUU 35/2010 rd](#), s. 2).

Eftersom det inte är fråga om överföring av en offentlig förvaltningsuppgift till en privat tjänsteleverantör utan om att Patent- och registerstyrelsen i fortsättningen inte längre utfärdar LEI-koder, finns det inget behov av att bedöma frågan med tanke på ordnande av offentliga tjänster. Varken 6 eller 21 § i grundlagen kan anses utgöra ett hinder för att juridiska personer i fortsättningen ska ha möjlighet att ansöka om LEI-koder endast i privata tjänsteleverantörers e-tjänster.

9.3 LEI-kodens offentlighet

Enligt 12 § 2 mom. i grundlagen är handlingar och upptagningar som innehas av myndigheterna offentliga, om inte offentligheten av tvingande skäl särskilt har begränsats genom lag. Var och en har rätt att ta del av offentliga handlingar och upptagningar.

De LEI-koder som Patent- och registerstyrelsen har utfärdat har lagrats i företags- och organisationsdatasystemet, där var och en har haft möjlighet att få information om den LEI-kod som utfärdats. LEI-koder som utfärdats av andra än Patent- och registerstyrelsen lagras inte heller för närvarande i företags- och organisationsdatasystemet. Efter det att Patent- och registerstyrelsen inte längre har som uppgift att utfärda LEI-koder, raderas företagens och organisationernas LEI-koder också ur företags- och organisationsdatasystemet. I praktiken sker detta i samband med att administrationen av LEI-koderna överförs till en annan tjänsteleverantör. LEI-koderna och deras offentlighet är särskilt relevanta för sådana aktörer som ska säkerställa att en juridisk person som handlar med värdepapper har en sådan kod, eftersom det förutsätts att den används vid handelsrapporteringen. Användningen av LEI-koder har också utvidgats eller håller på att utvidgas på de sätt som framgår av avsnitt 2.1, då juridiska personer identifieras också i vissa andra sammanhang. I dem förutsätts i regel LEI-koder då dessa finns tillgängliga.

Uppgifterna finns heltäckande tillgängliga när det gäller alla tjänsteleverantörer endast i GLEIF:s databas, så det att uppgifterna raderas ur företags- och organisationsdatasystemet har inte särskilt stor betydelse. Vem som helst har möjlighet att söka fram en juridisk persons LEI-kod via GLEIF:s webbplats, och dessutom finns ett gränssnitt tillgängligt. Med beaktande av att det i fortsättningen inte längre är fråga om en upptagning som innehas av en myndighet, utgör 12 § i grundlagen om yttrandefrihet och offentlighet inte längre något hinder för den föreslagna regleringen.

9.4 Språk som används vid ansökan om LEI-kod

Enligt 17 § 2 mom. i grundlagen ska vars och ens rätt att hos domstol och andra myndigheter i egen sak använda sitt eget språk, antingen finska eller svenska, samt att få expeditioner på detta språk tryggas genom lag. Det allmänna ska tillgodose landets finskspråkiga och svenskspråkiga befolknings kulturella och samhälleliga behov enligt lika grunder. Om juridiska personers språkliga rättigheter hos myndigheterna föreskrivs i 11 § i språklagen (423/2003). Därför har det varit möjligt att ansöka om LEI-kod hos Patent- och registerstyrelsen både på finska och svenska. Språklagen gäller däremot inte andra som utfärdar LEI-koder eftersom de inte är myndigheter, och det är inte heller fråga om att anförtro offentliga uppgifter till andra än myndigheter. Således följer det inte av lagen någon skyldighet för de andra tjänsteleverantörerna

att tillhandahålla tjänsterna på båda nationalspråken. GLEIF följer dock årligen upp hur tjänsteleverantörerna behärskar nationalspråken i målländerna. LEI-koden är en förutsättning som grundar sig på lag för att en juridisk person ska kunna bedriva värdepappershandel. Av detta kan man dock inte härleda ett krav som grundar sig på 17 § i grundlagen och 11 § i språklagen om att det allmänna skulle vara skyldigt att trygga juridiska personers språkliga rättigheter vid ansökan om LEI-kod, om det allmänna inte själv producerar tjänsten och det inte är frågan om att anförtro offentliga förvaltningsuppgifter till en privat tjänsteleverantör.

Det bör dock noteras att finländska juridiska personer för närvarande har möjlighet att ansöka om LEI-koder hos andra tjänsteleverantörer än Patent- och registerstyrelsen på både finska och svenska. Åtminstone en tjänsteleverantör har en e-tjänst på svenska för finländska juridiska personer. Med tanke på att Patent- och registerstyrelsens marknadsandel av beviljade LEI-koder till finländska juridiska personer är 85 procent, har andra tjänsteleverantörer sannolikt incitament att erbjuda LEI-koder till finländska juridiska personer i större utsträckning än för närvarande också på svenska då Patent- och registerstyrelsen avstår från uppgiften. Det är i princip en rätt enkel ansökan, vilket gör det möjligt att också utnyttja webbläsarnas automatiska översättningstjänster eller andra maskinöversättningstjänster vid ansökan om LEI-koder. Med beaktande av det ovannämnda har propositionen inte heller ansetts stå i strid med självstyrelselagen för Åland eller med tanke på åländska aktörer.

Enligt uppgifter som erhållits under beredningen har GLEIF ett etablerat förfarande för att organisera överföringen av administrationen av LEI-koder. I det ingår flera kriterier med hjälp av vilka man väljer de lämpligaste tjänsteleverantörerna för att ta över ansvaret för att administrera LEI-koderna. Enligt GLEIF anses språkaspekterna minimera konsekvenserna för finländska juridiska personer. GLEIF har begärt att få förslag från Patent- och registerstyrelsen för att överföringen av administrationen så långt möjligt ska motsvara de juridiska personernas behov. För genomförandet av massöverföringen är det således motiverat att Patent- och registerstyrelsen lämnar in en förteckning till GLEIF över de innehavare av LEI-koder vars språk är svenska. Man bör dock beakta att de juridiska personerna före massöverföringen ges möjlighet att överföra administrationen av LEI-koden till en valfri tjänsteleverantör, och då har den juridiska personen möjlighet att själv beakta de språkliga frågorna.

9.5 Rättsskyddet

Ändring i Patent- och registerstyrelsens beslut får sökas på det sätt som föreskrivs i lagen om Patent- och registerstyrelsen (578/2013). I praktiken har man kunnat söka ändring genom besvär hos Helsingfors förvaltningsdomstol i ett beslut om ansökan om LEI-kod. När det gäller koder som andra än Patent- och registerstyrelsen har utfärdat eller låtit bli att utfärda är det inte fråga om en förvaltningsprocess och ändring får inte sökas hos förvaltningsdomstolen. Det är fråga om ett ärende mellan två privata aktörer. I praktiken kan det vara fråga om ett tvistemål och till exempel om skador som den andra parten orsakats. Sådana tvister ska vid behov avgöras vid allmän domstol. Den föreslagna regleringen anses inte strida mot 21 § 1 mom. i grundlagen om rätten att få sin sak behandlad av en domstol som är behörig.

Lagförslaget kan enligt regeringens uppfattning behandlas i vanlig lagstiftningsordning.

Kläm

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs riksdagen följande lagförslag:

Lag

om upphävande av vissa bestämmelser i företags- och organisationsdatalagen, 3 § 3 mom. 11 punkten och 5 § 26 punkten i lagen om Finansinspektionen samt 1 § 7 punkten underpunkt f och 10 § 11 punkten i lagen om Finansinspektionens tillsynsavgifter

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 §

Bestämmelser som upphävs

Genom denna lag upphävs

1) företags- och organisationsdatalagen (244/2001) 2 § 8 punkten, 4 § 2 mom. 12 punkten och 9 a §, sådana de lyder, 2 § 8 punkten och 9 a § i lag 192/2014 samt 4 § 2 mom. 12 punkten i lag 1162/2021,

2) i lagen om Finansinspektionen (878/2008) 3 § 3 mom. 11 punkten och 5 § 26 punkten, sådana de lyder, 3 § 3 mom. 11 punkten i lag 611/2014 och 5 § 26 punkten i lag 198/2015, och

3) i lagen om Finansinspektionens tillsynsavgifter (1209/2023) 1 § 7 punkten underpunkt f och 10 § 11 punkten.

2 §

Ikraftträdande

Denna lag träder i kraft den 20 .

3 §

Övergångsbestämmelser

Om en ansökan om en internationell identifieringskod för juridiska personer är anhängig vid ikraftträdandet av denna lag, fattar Patent- och registerstyrelsen beslut om att avskryva ansökan.

Patent- och registerstyrelsen svarar för administrationen av en internationell identifieringskod för juridiska personer för en registreringsskyldig även efter ikraftträdandet av denna lag, tills identifieringskoden har överförts till en annan leverantör av internationella identifieringskoder för juridiska personer.

De internationella identifieringskoder för juridiska personer som administreras av Patent- och registerstyrelsen ska överföras till en annan leverantör av internationella identifieringskoder för juridiska personer senast inom 18 månader från ikraftträdandet av denna lag. Patent- och registerstyrelsen kan genom eget beslut fortsätta administrera internationella identifieringskoder för juridiska personer utöver detta högst 12 månader, om överföringen fördröjs av en orsak som inte beror på Patent- och registerstyrelsen.

En registreringsskyldigs internationella identifieringskod för juridiska personer raderas ur företags- och organisationsdatasystemet samt registret över företags- och organisationsnummer först efter att identifieringskoden har överförts.

Helsingfors den 25 juni 2026

Statsminister

Petteri Orpo

Arbetsminister Matias Marttinen